

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

A STUDY ON FACTORS AFFECTING IN COMMERCIAL BANK DEPOSITS.

ของ

นายมนตรี โทธิบูลสุข

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสูตร

ว.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์อำนวย แสงโนรี)

ปพ.

ม 151ท

2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัญชาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

A STUDY ON FACTORS AFFECTING IN COMMERCIAL BANK DEPOSITS.

โดย

T098129

นายมนตรี โทธิ์พิบูลสุข

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2531

รพ.

8151ก

2531

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 98129
วันเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์
 โดย : นายมนตรี โภธิพิบูลสุข
 ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
 สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
 (อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันนี้เป็นระยะที่การค้าและอุตสาหกรรมกำลังขยายตัว ปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างหนึ่งก็คือ "เงินทุน" สถาบันการเงินเป็นตัวจักรสำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ ทั่วประเทศแล้วจัดสรรให้กู้ยืมไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคต่าง ๆ สถาบันการเงินที่มีบทบาทมากในการระดมเงินออม คือ ธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจที่สำคัญประเภทหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ คือ การรับฝากเงิน ซึ่งเปรียบเสมือนเงินทุนส่วนหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อให้ทราบรายละเอียดของธนาคารพาณิชย์ และเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์และการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารประเทศและผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ได้กำหนดปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากขึ้นทั้งหมด 5 ปัจจัย คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น ปริมาณเงินในมือประชาชน อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยและปริมาณเงินในกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ เป็นตัวแปรอิสระ โดยกำหนดให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแปรตาม โดยใช้ข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529 เมื่อนำไปวิเคราะห์ตามทฤษฎี

การทดลองและสหสัมพันธ์เชิงเดี่ยวผลปรากฏว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามทั้งนี้มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม 91.40% ปริมาณเงินในมือประชาชนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม 87.15% อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม 2.07% จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม 93.49% และปริมาณเงินในบัญชีมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม 99.00% แต่เมื่อนำไปวิเคราะห์ตามทฤษฎีการทดลองและสหสัมพันธ์เชิงซ้อน ผลปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระที่ถูกเลือกเข้าสมการเพียง 2 ตัวแปรดังนี้.- ปริมาณเงินในบัญชีและอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก สำหรับการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากได้นำเทคนิคการพยากรณ์โดยใช้สมการทดลองที่คำนวณได้ข้างต้นแทนค่าด้วยปริมาณเงินในบัญชีและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่เกิดขึ้นจริงปี พ.ศ. 2530 ค่าที่ได้จากการพยากรณ์ผิดพลาดไปจากค่าที่เกิดขึ้นจริงประมาณ 2.63% จึงกล่าวได้ว่าวิธีการพยากรณ์แบบการทดลองและสหสัมพันธ์เชิงซ้อนเป็นวิธีที่ดี เพราะให้ผลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงน้อยมาก และยังเป็นวิธีที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ข้อเสนอแนะในการพยากรณ์ครั้งต่อไปคือ อาจนำ 2 วิธีหรือมากกว่ามาใช้ร่วมกัน โดยขั้นแรกจะศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อข้อมูลซึ่งเป็นตัวแปรตาม จากวิธีการวิเคราะห์การทดลองและสหสัมพันธ์ เมื่อได้สมการที่ต้องการแล้วก็นำสมการไปใช้ในการพยากรณ์ก็อาจปรับค่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีอยู่ในสมการนั้นโดยวิธี Box & Jenking ในการพยากรณ์ค่าของตัวแปรอิสระแต่ละตัวเสียก่อน แล้วจึงนำค่าที่พยากรณ์ได้มาแทนค่าในสมการ จะทำให้ได้ค่าพยากรณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงและสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีเหตุผลผลด้วย นอกจากนี้ยังอาจเพิ่มตัวแปรอิสระบางตัวที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝาก เช่น อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ เป็นต้น

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ได้จัดทำสำเร็จเนื่องจากได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่าน ผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง และอาจารย์กุลกัญญา ณ บ่อมเพ็ชร ซึ่งเป็นกรรมการปัญหาพิเศษเป็นอย่างสูงที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องจนสมบูรณ์ทุกขั้นตอน นอกจากนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอย่างดี และยังมีอีกหลายท่านที่ได้กล่าวนามไว้ในนี้ซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

มนตรี โทธิบูลสุข

18 พฤศจิกายน 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
การตรวจเอกสาร	5
สมมติฐานของการศึกษา	6
วิธีการศึกษา	7
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	10
ธนาคารพาณิชย์	10
บทที่ 3 เงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	22
เงินฝาก	23
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเงินฝากเพื่อเรียก	23
เงินฝากออมทรัพย์	24
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	25
เงินฝากอื่น ๆ	26
เงินให้กู้ยืม	31
เบิกเงินเกินบัญชี	32
เงินกู	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะวิธีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	การซื้อลดตั๋วเงิน	32
	การออกหนังสือค้ำประกัน	33
	การอวัลตั๋วเงิน	34
	การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำทรีสรีซีท	34
	แพ็คเกจเครดิต	35
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล	39
	สรุปผลการวิเคราะห์	39
	มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น	39
	ปริมาณเงินในมือประชาชน	41
	อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	42
	จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	43
	ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	45
	การพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์	47
บทที่ 5	สรุปและขอเสนอแนะ	48
	ขอเสนอแนะ	51
เอกสารอ้างอิง		53
ภาคผนวก		55

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2520-2529	2
2	อัตราต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น ปี พ.ศ. 2511-2520	3
3	สถาบันการเงินในประเทศไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ.2529)	11
4	รายชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2529)	12
5	รายชื่อธนาคารนานาชาติในประเทศไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ.2529)	13
6	กลุ่มตระกูลที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	15
7	การกระจายของจำนวนสาขา สินทรัพย์ เงินฝากและสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	18
8	ส่วนแบ่งตลาดของธนาคารไทย	19
9	ที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	21
10	ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทของการฝาก	27
11	ปริมาณเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภท ของการฝากปี พ.ศ. 2523-2530	29
2	เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2520-2530	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญของการศึกษา

ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันนี้เป็นระยะที่การค้าและอุตสาหกรรมกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีการลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และขนาดกลางเป็นจำนวนมากโดยดูจากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยที่เพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่น่าพอใจทุกปี ปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างหนึ่งก็คือ "เงินทุน" โดยมีสถาบันการเงินเป็นตัวจักรสำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ ทั่วประเทศมาไว้ในที่เดียวกันแล้วกระจายเงินทุนเหล่านั้นไปยังภาครัฐบาลและเอกชนที่ต้องการใช้เงินทุนสำหรับประเทศไทยสถาบันการเงินที่มีบทบาทมากที่สุดในการระดมเงินออมจากประชาชนได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์คือ การรับฝากเงิน เนื่องจากเงินฝากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งมีต้นทุนที่ต่ำที่สุดจึงเปรียบเสมือนเป็นเงินทุนส่วนหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยได้มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นปัญหาพิเศษนี้จึงมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์และเงินฝากของธนาคารพาณิชย์
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับปริมาณเงินฝากธนาคารพาณิชย์ว่าปัจจัยใดมีความสำคัญมากกว่ากัน
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 1 ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยปี พ.ศ. 2520-2529
(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ธนาคารไทย	ธนาคารนานาชาติ	รวม
2520	142,686.8	5,503.3	148,190.1
2521	173,308.5	5,425.4	178,733.9
2522	189,594.4	5,509.0	195,103.4
2523	236,941.7	6,316.4	243,258.1
2524	292,170.8	6,913.6	299,084.4
2525	360,070.8	7,796.8	367,867.6
2526	449,222.9	9,711.1	458,934.0
2527	543,056.4	11,586.4	554,642.8
2528	602,541.2	12,759.0	615,340.2
2529	669,110.2	15,387.0	684,497.2

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2530)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 อัตราต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้นระหว่างปี พ.ศ. 2511-2520
(หน่วย : ร้อยละ)

ปี พ.ศ.	อัตราต้นทุนของเงินฝาก	อัตราต้นทุนของเงินกู้ยืม	อัตราต้นทุนของเงินกองทุน
2511	4.65	8.55	17.76
2512	4.76	10.08	18.64
2513	5.08	10.17	18.32
2514	5.42	9.34	17.88
2515	5.43	8.82	16.52
2516	5.71	10.93	18.18
2517	6.65	12.89	18.63
2518	6.45	11.55	18.38
2519	6.33	9.75	15.62
2520	6.25	10.72	15.54

ที่มา : (จิรวรรณ หานิชสมบัติ, "ต้นทุนของเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย"
วิทยานิพนธ์, 2522 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ส่งเสริมความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์และเงินฝากประเภทต่าง ๆ
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคาร เพื่อผู้บริหารธนาคารจะได้ทราบและนำปัจจัยเหล่านี้ไปร่วมพิจารณาในการกำหนดนโยบายด้านการจัดหาเงินทุนและปรับปรุงโครงสร้างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทำให้ทราบถึงลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาเงินทุน จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์
4. การพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารในการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติมเมื่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์น้อยกว่าความต้องการ หรือสามารถจัดสรรเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่กำลังก้าวหน้าต้องชะลอตัวลงหรือประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุน

ขอบเขตของการศึกษา

ปัญหาพิเศษเรื่องนี้ศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยได้กำหนดปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขึ้นทั้งหมด 5 ปัจจัยดังนี้

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น
2. ปริมาณเงินในมือประชาชน
3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
4. จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
5. ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

โดยนำเอาข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529 เป็นระยะเวลา รวม 10 ปี ประชากร คือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยที่มีข้อมูลอยู่ในธนาคารแห่งประเทศไทย

การตรวจเอกสาร

ศิวาพร เมตไตรพันธุ์ (2520) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายการดำรงสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ ผลปรากฏว่า การจัดการทางด้านสภาพคล่องเป็นการบริหารเงินทุนอันสำคัญยิ่งของธนาคารพาณิชย์ นโยบายทางด้านสภาพคล่องของธนาคารโดยทั่วไปมุ่งที่จะให้ธนาคารดำรงความมีสภาพคล่องสูงโดยได้รับรายได้มากที่สุดและมีอัตราเสี่ยงน้อยที่สุด ปริมาณสภาพคล่องที่ต้องการในแต่ละธนาคารขึ้นอยู่กับจำนวนความเปลี่ยนแปลงที่เกิดในเงินฝากและอุปสงค์สำหรับเงินให้กู้ยืม สำหรับการจัดเตรียมสภาพคล่องนั้นฝ่ายจัดการของธนาคารต้องรู้อยู่เสมอเกี่ยวกับ การเคลื่อนไหวต่าง ๆ ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนฤดูกาล ปัจจัยที่กำหนดเงินฝาก รัฐถึงแนวโน้มด้านการเงินของประเทศเพื่อกำหนดขั้นต่ำสุดของสภาพคล่องที่ธนาคารควรดำรงไว้ตลอดช่วงเวลาที่กำหนด

รวีวรรณ ไชยบุตร (2521) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินและสอบทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ผลปรากฏว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ แล้วนำเงินที่ระดมได้นี้ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจเอกชน โดยที่ธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการแตกต่างจากธุรกิจทั่วไปนั่นคือธนาคารพาณิชย์ระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ โดยมีต้นทุนของเงินฝากในอัตราไม่เกิน 8% ต่อปี ในขณะที่เดียวกันธนาคารพาณิชย์ก็นำเงินที่ระดมได้นี้ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจเอกชนที่ต้องการ โดยทางการได้กำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยให้สูงที่สุดไม่เกิน 15% ต่อปี ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งจึงจำเป็นต้องวางนโยบายในการให้สินเชื่อที่แน่นอนและชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อถือถือเป็นหลักในการพิจารณาให้สินเชื่อ นโยบายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปมุ่งที่จะให้ได้รับรายได้มากที่สุด

จิรวรรณ พานิชสมบัติ (2522) ได้ศึกษาเรื่องต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ผลปรากฏว่าเงินฝากเป็นเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ที่มีต้นทุนต่ำที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ใช้เงินทุนในรูปเงินฝากให้มากขึ้น เช่น การเพิ่มประเภทของเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยของเงินฝาก การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์มีโอกาสปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากได้บ้างตามภาวะการเงินและระดับราคาของสินค้า

ซึ่งจะทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินฝากเพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินงานได้มากขึ้น และการสร้างเงินฝากในระบบธนาคารก็จะดีขึ้นด้วย รวมทั้งการเปิดสาขามากขึ้นมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินฝากได้มากขึ้นเช่นกัน

จันทร์พร ฉัตรไกรเสรี (2524) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์แหล่งเงินทุน และการจัดการการลงทุนของธนาคารนานาชาติในประเทศไทย ผลปรากฏว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของแหล่งเงินทุนและการจัดการการลงทุนในธนาคารนานาชาติ คือ (1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นไม่มีผลต่อการกู้ยืมของธนาคารนานาชาติ แต่กลับมีผลทำให้แหล่งเงินทุนทางด้านเงินฝากเพิ่มขึ้นเพราะผลผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นอยู่ของประชาชนมีแนวโน้มดีขึ้น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น (2) ปริมาณเงินในมือประชาชน การเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในมือประชาชนจะทำให้แหล่งเงินทุนทางด้านเงินฝากของธนาคารนานาชาติเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อปริมาณเงินมีมากขึ้นธุรกิจการค้าคล่องตัว ประชาชนจึงมีเงินฝากมากขึ้น

สมมติฐานของการศึกษา

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นแสดงถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละปีว่าสูงขึ้นเพียงใด ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อรายได้ที่แท้จริงต่อบุคคล ดังนั้นจึงนำเอาปัจจัยนี้มาร่วมพิจารณาภายใต้สมมติฐานที่ว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีความสัมพันธ์ในทางบวก (ทางเดียวกัน) กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

2. ปริมาณเงินในมือประชาชนเพิ่มมากขึ้นมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากสูงขึ้น
3. การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีผลต่อปริมาณเงินฝากในทางเดียวกัน
4. จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มสูงขึ้น
5. ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาโดยวิธีพรรณนา โดยมีการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสถาบันการเงินโดยเฉพาะที่เป็นธนาคารพาณิชย์ แสดงวิวัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบัน นำเสนอรูปแบบและประเภทของเงินฝากรวมทั้งเงินให้กู้ยืม โดยการอธิบายในรูปของตาราง กราฟ และการบรรยายประกอบถึงแนวโน้มของแต่ละปัจจัยรวมถึงความสำคัญและพฤติกรรมของปัจจัยเหล่านั้นต่อปริมาณเงินฝาก ใช้ข้อมูลตัวเลขรายปีระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529

2. การศึกษาโดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เนื่องจากวิธีนี้เป็นวิธีที่มีแนวความคิดว่า พฤติกรรมของสิ่งที่จะวิเคราะห์ถูกกำหนดขึ้นโดยปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามซึ่งปัจจุบันเทคนิคนี้มีบทบาทสำคัญมาก นิยมใช้ในการวิจัยทางด้านธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

การวิเคราะห์ได้กำหนดตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้.-

กำหนดให้	Y_1	=	ปริมาณเงินฝาก เป็นตัวแปรตาม
และ	X_1, X_2, X_3, X_4, X_5	=	เป็นตัวแปรอิสระ
	X_1	=	มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น
	X_2	=	ปริมาณเงินในมือประชาชน
	X_3	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
	X_4	=	จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
	X_5	=	ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

ในการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้วิธี

Simple Regression	มี Model	ดังนี้.-	
	Y_1	=	$f(X_1)$
	Y_1	=	$f(X_2)$
	Y_1	=	$f(X_3)$
	Y_1	=	$f(X_4)$
	Y_1	=	$f(X_5)$

ส่วนการพยากรณ์ปริมาณเงินฝาก ใช้วิธี Multiple Regression
มี Model ดังนี้.-

$$Y_1 = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5)$$

จากนั้นนำสมการถดถอยที่คำนวณได้มาแทนค่าตัวแปรอิสระ เพื่อใช้เป็นสูตร
ในการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากปี พ.ศ. 2530 และเปรียบเทียบสรุปผลกับปริมาณเงินฝาก
ที่เกิดขึ้นจริงปี พ.ศ. 2530

ข้อมูลที่น่ามาประกอบการศึกษาได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้.-

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย
2. จากการปรึกษาและสอบถามผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงหรือผู้เกี่ยวข้อง
3. รายงาน วารสาร บทความและหนังสือวิชาการต่าง ๆ

รายงานอ้างอิงที่สำคัญคือ รายงานเศรษฐกิจรายเดือน

นิยามศัพท์

ธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย หมายถึงธนาคารพาณิชย์ที่จัดตั้งขึ้น
ในรูปบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี-
ว่าการกระทรวงการคลัง ปัจจุบันมีทั้งหมด 15 ธนาคาร เพียงสิ้นปี พ.ศ. 2530 มีสาขา
ทั้งสิ้น 1,998 แห่ง

ธนาคารนานาชาติ หมายถึงสาขาของธนาคารจดทะเบียนในต่างประเทศ
ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลัง ปัจจุบันมีทั้งหมด 14 ธนาคาร เพียงสิ้นปี พ.ศ. 2530 มีสาขาย่อยรวม 18 แห่ง

ธนาคารพาณิชย์ในที่นี้ หมายถึงธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยและ
ธนาคารนานาชาติ

ปริมาณเงินฝาก

ปริมาณเงินฝาก หมายถึงปริมาณเงินฝากทุกประเภทที่ประชาชนและธุรกิจ

นำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ สะสมทรัพย์ สินทวี สินมัยส์ดี ประจำ โดยนับ ณ วันที่ 31 ธันวาคมทุกปี

อัตรากอกเบี้ยเงินฝาก

อัตรากอกเบี้ยเงินฝาก หมายถึงอัตรากอกเบี้ยที่ใช้เมื่อมีการฝากเงินระหว่างบุคคลทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี

มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น

มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น หมายถึงมูลค่าผลผลิตของหน่วยผลิตในประเทศ ไม่นับสินทรัพย์ของประชาชนที่ไปผลิตในต่างประเทศ แต่รวมถึงสินทรัพย์ที่ชาวต่างประเทศเข้ามาผลิตภายในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

สถาบันการเงินของไทยมีจุดกำเนิดจากธุรกิจโรงรับจำนำ โรงรับจำนำแห่งแรกตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2409 หลังจากนั้นจึงมีการจัดตั้งสถาบันการเงินต่าง ๆ ตามมา สถาบันการเงินล่าสุดที่มีการจัดตั้ง คือ กองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2528

ธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์เริ่มเปิดดำเนินการในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2431 โดยการจัดตั้งธนาคารสาขาของธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ในกรุงเทพฯ หลังจากนั้นก็มีสาขาธนาคารต่างประเทศเปิดดำเนินการอีก 2 แห่ง คือ ธนาคารซาเตอร์ (พ.ศ. 2437) และธนาคารอินโดจีน (พ.ศ. 2440) ในระยะแรก ๆ นี้ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เป็นของชาวต่างชาติโดยเฉพาะประเทศในทวีปยุโรป ซึ่งจัดตั้งธนาคารขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของคนไทยได้จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2449 โดยใช้ชื่อว่า "แบงก์สยามกัมมาจลทุน จำกัด" และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น "ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด" เมื่อ พ.ศ. 2482 ในระยะแรกก็ได้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ขึ้นอีกหลายแห่ง ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 6 แห่งและธนาคารพาณิชย์ของไทย 5 แห่ง (รายละเอียดดังตารางที่ 4 และ 5)

ในระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ธนาคารพาณิชย์มีการจัดตั้งมากขึ้นและขยายตัวอย่างรวดเร็วเพราะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ผลกำไรจากการค้าระหว่างประเทศและธนาคารพาณิชย์ของทั้งยุโรปและสหรัฐฯ ในประเทศไทยก็ถูกญี่ปุ่นยึดครองจนต้องเลิกกิจการไปโดยปริยาย

ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา ทางการได้เน้นความสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมธนาคารพาณิชย์ด้วยการเสริมสร้าง

ความมั่นคงให้แก่ระบบธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้เองนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2505 เป็นต้นมาทางการจึงได้มีนโยบายจำกัดการอนุญาตให้เอกชนตั้งธนาคารพาณิชย์ขึ้นใหม่ หลังจากการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว ปรากฏว่ามีธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยเกิดขึ้นอีกเพียง 1 แห่งคือ ธนาคารเอเซียทรัสต์ จำกัด (พ.ศ. 2508) และมีการรวมกิจการของธนาคารเกษตร จำกัดและธนาคารมณฑล จำกัด เข้าด้วยกันเป็นธนาคารกรุงไทย จำกัด โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นเมื่อ พ.ศ. 2509 สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศนั้นมีการจัดตั้งขึ้นอีก 2 แห่งใน พ.ศ. 2507 คือ ธนาคารเซสแมนฮัตตันและธนาคารสหมาลาโยัน ต่อมาในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2515 ทางการได้กำหนดนโยบายตามมติของสภการบริหารคณะปฏิวัติว่า ไม่สมควรที่จะให้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ขึ้นใหม่ ตั้งแต่นั้นมามีสาขาธนาคารต่างประเทศที่ได้จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเป็นธนาคารสุดท้าย คือ ธนาคารยูโรเปียนเอเซีย ใน พ.ศ. 2521 หลังจากนั้นธนาคารต่างประเทศไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดสำนักงานในกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัดเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งมีธนาคารทั้งหมดในประเทศไทยจำนวน 29 ธนาคารเป็นธนาคารไทยรวม 15 ธนาคารและธนาคารต่างประเทศอีก 14 ธนาคาร

ในจำนวนธนาคารพาณิชย์ไทย 15 ธนาคารนั้น แม้ว่าจะไม่นับธนาคารกรุงไทย จำกัดซึ่งเป็นของรัฐบาลและธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัดซึ่งเป็นของสำนักงานทรัพย์สินฯ แล้ว ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทยมีการกระจุกตัวอยู่ในอัตราสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมองในแง่ของความเป็นเจ้าของและการเกาะกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ปรากฏว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ๆ ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยตกอยู่ในมือของกลุ่มคนเพียงไม่กี่ตระกูลและมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจอย่างแน่นแฟ้น (รายละเอียดดังตารางที่ 6) ซึ่งการเกาะกลุ่มกันนี้ยอมทำให้กลุ่มดังกล่าวมีอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองตามมาด้วย

นอกจากธนาคารพาณิชย์จะมีการกระจุกตัวกันในแง่ของความเป็นเจ้าของและการเกาะกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว จะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีลักษณะเป็นธุรกิจผูกขาดหรือเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการกำหนดราคาในตลาดอยู่ในระดับหนึ่ง เท่าที่ผ่านมามีการรวมกลุ่มของธนาคารพาณิชย์เหล่านี้จะอยู่ในรูปของสมาคมธนาคารไทย ซึ่งมีการรวมตัวกันกำหนดอัตราค่าบริการต่าง ๆ ของธนาคาร โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ย

เงินกู้ยืมต่ำที่เป็นอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำที่คิดกับลูกค้าชั้นดี ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเช่นนี้ค่อนข้างจะมีผลต่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินในประเทศไทยอย่างมาก จากประสบการณ์ล่าสุดคือ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 ได้มีการตกลงกันในระหว่างธนาคารพาณิชย์ใหญ่ ๆ และธนาคารที่เป็นกรรมการของสมาคมธนาคารไทย 6 แห่งให้มีการลดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับการกู้เบิกเงินเกินบัญชี รวมทั้งลดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับการกู้ยืมที่มีระยะเวลาชำระคืนแน่นอน ซึ่งหลังการประกาศปรากฏว่ามีธนาคารพาณิชย์ขนาดรอง ๆ ลงมาประกาศพร้อมลดอัตราดอกเบี้ยตามทันที

สินทรัพย์และเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นประมาณ 12 เท่า ในระหว่างสิ้นธันวาคม พ.ศ. 2515 และสิ้นมิถุนายน พ.ศ. 2529 หรือประมาณ 19.4-19.5 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ส่วนสินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยโตมากกว่าสินทรัพย์และหนี้สิน นั้นคือเพิ่มขึ้นถึง 14 เท่าตัวในช่วงเวลาเดียวกัน หรือประมาณ 21% ต่อปี (รายละเอียดดังตารางที่ 7) อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ไทยก็มีบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน ส่วนแบ่งตลาดของธนาคารไทยทั้งในค่านสินทรัพย์ เงินฝากและสินเชื่อเพิ่มขึ้นตามลำดับ จากประมาณ 90-93% ใน พ.ศ. 2515 เป็น 96-98% เมื่อสิ้นมิถุนายน พ.ศ. 2529 ขณะที่บทบาทของธนาคารนานาชาติลดลงมาก คือมีส่วนแบ่งตลาดเพียง 2-4% เท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่เงินฝากซึ่งธนาคารนานาชาติมีส่วนแบ่งตลาดเพียง 2% ทั้งนี้เพราะการห้ามเปิดสาขาทำให้การระดมเงินฝากทำได้อย่างจำกัด ซึ่งมีผลทำให้การปล่อยสินเชื่อถูกจำกัดไปด้วย (ส่วนแบ่งตลาด 4%) เพราะแม้ธนาคารนานาชาติจะได้เปรียบมากกว่าธนาคารไทยในการนำเงินทุนจากต่างประเทศมาปล่อยกู้ภายในประเทศไทย แต่ต้องประสบกับความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ

แม้ว่าธนาคารพาณิชย์ไทยจะมีบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเทียบกับธนาคารนานาชาติแต่ธนาคารไทย 4 ธนาคารใหญ่อันได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ธนาคารกรุงไทย จำกัด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด นับเป็นธนาคารที่มีบทบาทสำคัญมากในจำนวนธนาคารไทยทั้งหมด 15 ธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันเมื่อวัดจากส่วนแบ่งตลาดในค่านสาขา ทรัพย์สิน เงินฝากและสินเชื่อ ธนาคารทั้ง 4 มีสัดส่วนจำนวนสาขาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาที่ศึกษาจาก 46.6% ของจำนวนสาขาทั้งหมดในประเทศ

ใน พ.ศ. 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 53.1% ใน พ.ศ. 2528 หรือประมาณ 50.1% โดยเฉลี่ย โดยธนาคารกรุงเทพ จำกัดมีสาขามากที่สุดคือประมาณ 16.1% โดยเฉลี่ย ในด้านสินทรัพย์ เงินฝากและสินเชื่อ นั้น ธนาคารทั้ง 4 ก็มีแบ่งตลาดซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากประมาณ 63-65% เมื่อสิ้นธันวาคม พ.ศ. 2515 เป็น 67-68% เมื่อสิ้นมิถุนายน พ.ศ. 2529 หรือประมาณ 68-69% โดยเฉลี่ย (รายละเอียดดังตารางที่ 8)

ถึงแม้ว่าส่วนแบ่งตลาดของธนาคารทั้ง 4 จะเพิ่มขึ้นดังกล่าวมาแล้ว ธนาคารกรุงเทพ จำกัดซึ่งเป็นธนาคารใหญ่อันดับหนึ่งกลับมีส่วนแบ่งตลาดทั้งด้านทรัพย์สิน เงินฝาก และสินเชื่อที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะสินเชื่อซึ่งมีค่า 40.4% ของสินเชื่อทั้งหมด ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2515 เหลือเพียง 34.5% เมื่อสิ้นมิถุนายน พ.ศ. 2529 (รายละเอียดดังตารางที่ 8) เมื่อพิจารณาความสามารถในการระดมเงินฝากและการปล่อยสินเชื่อของธนาคารกรุงเทพ จำกัดเปรียบเทียบกับธนาคารไทยทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่าอัตราการเจริญเติบโตดังกล่าวของธนาคารไทยทั้งหมดตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาสำหรับทางด้านเงินฝาก และตั้งแต่ พ.ศ. 2526 เป็นต้นมาสำหรับทางด้านสินเชื่อ (โดยเฉพาะใน พ.ศ. 2529) ในขณะที่เงินฝากของธนาคารไทยเพิ่มขึ้น 5.4% โดยเฉลี่ยแต่เงินฝากของธนาคารกรุงเทพ จำกัดกลับลดลง 1.8% ในขณะที่อัตราดังกล่าวของธนาคารไทยเพิ่มขึ้น 0.7% โดยเฉลี่ย และทั้งธนาคารกสิกรไทย จำกัดและธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัดมีส่วนแบ่งตลาดที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะธนาคารกสิกรไทย จำกัดซึ่งเดิมเป็นธนาคารใหญ่อันดับที่สามรองจากธนาคารกรุงไทย จำกัดทั้งในด้านสินทรัพย์ เงินฝากและสินเชื่อกลับมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นจนกระทั่งนำหน้าธนาคารกรุงไทย จำกัดมาเป็นธนาคารใหญ่อันดับสองตั้งแต่ปี 2527 เป็นต้นมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประการแรกการแข่งขันระหว่างธนาคารต่าง ๆ มีมากขึ้นตามลำดับ ธนาคารที่คิดและนำเสนอเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดก่อนย่อมได้เปรียบมากกว่า เช่น การให้บริการฝากถอนเงินโดยอัตโนมัติ หรือ เอ ที เอ็ม ซึ่งเริ่มจากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มกราคม พ.ศ. 2526) บริการเงินฝากชนิดเปลี่ยนมือได้หรือ ที ซี ดี ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มีนาคม พ.ศ. 2527) เป็นต้น และประการที่สองในช่วง 4-5 ปีหลังนี้ธนาคารกรุงเทพ จำกัดได้เริ่มหันมามองตนเองมากขึ้นถึงโครงสร้างที่เป็นอยู่ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด และพยายามศึกษาหากลยุทธ์ที่จะ

ครองความเป็นหนึ่งต่อไป ในระหว่างนี้อาจไม่ได้เน้นเรื่องการระดมเงินฝากและปล่อย-
สินเชื่อมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน พ.ศ. 2529 ซึ่งธนาคารประกาศให้เป็นปีแห่ง-
คุณภาพ การระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อน่ามากขึ้นจึงทำให้ยอดสินเชื่อลดลงถึงกล่าว
และทำให้การรับฝากเงินเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีหน้าที่รับฝากเงิน , ให้อินเชื่อ , ลงทุน
โดยการซื้อหลักทรัพย์ทั้งของรัฐบาลและเอกชน และให้บริการอื่น ๆ แหล่งที่มาของเงินทุน
ที่สำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์คือ เงินฝาก ซึ่งคิดเป็น 79.8% ใน พ.ศ. 2528 หรือ
ประมาณ 75.1% ในช่วง พ.ศ. 2515-2528 โดยธนาคารทั้งระบบสามารถระดมเงินฝาก
ได้เพิ่มขึ้นตลอดทั้งช่วงนี้ประมาณ 21.3% โดยเฉพาะ (รายละเอียดดังตารางที่ 9) เงินฝาก
ส่วนใหญ่อยู่ในรูปเงินฝากประจำ (73.1% ของเงินฝากทั้งหมดเมื่อ พ.ศ. 2528) ส่วน
เงินฝากกระแสรายวันซึ่งมีมากเป็นอันดับสองรองจากเงินฝากประจำในปี พ.ศ. 2515
(สัดส่วนของเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์มีค่าเท่ากับ 20.5 และ 8.5 %
ตามลำดับ) มีสัดส่วนที่ลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งน้อยกว่าเงินฝากออมทรัพย์ตั้งแต่ พ.ศ. 2524
เป็นต้นมา เมื่อสิ้นธันวาคม พ.ศ. 2528 สัดส่วนของเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากกระแสรายวัน
ต่อเงินฝากทั้งหมดเท่ากับ 20.9 และ 5.4 % ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
การอนุญาตให้มีการโอนเงินระหว่างบัญชีทั้งสอง จึงทำให้ผู้ฝากเงินไม่จำเป็นต้องฝากเงิน
ไว้ในรูปของเงินฝากกระแสรายวัน ซึ่งไม่ได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย แต่สามารถฝาก
ในรูปของเงินฝากออมทรัพย์เพราะได้ผลประโยชน์ตอบแทนมากกว่าและมีสภาพคล่องสูงมาก
พอสมควร แหล่งที่มาของเงินทุนอันดับสอง คือ เงินกู้ยืม ซึ่งคิดเป็น 7.9% และ 9.4%
ของแหล่งที่มาทั้งหมดของเงินทุนใน พ.ศ. 2515 และ 2528 ตามลำดับหรือเพิ่มขึ้นประมาณ
24.8% ต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมจากต่างประเทศ (60.4% ในปี พ.ศ. 2528 หรือ
ประมาณ 64.5% โดยเฉพาะต่อปีในช่วง พ.ศ. 2515-2528) ซึ่งอาจทำให้ธนาคาร
มีความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตรา
ดอกเบี้ยต่างประเทศ เมื่อรวมแหล่งเงินทุนทั้งสองแหล่งเข้าด้วยกันปรากฏว่ามีค่าถึง 87.6%
ของแหล่งที่มาของเงินทุนทั้งหมดในช่วง พ.ศ. 2515-2528

ตารางที่ 3 สถาบันการเงินในประเทศไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2529)

สถาบัน	ปีที่เริ่มดำเนินการ
1. ธนาคารแห่งประเทศไทย	2485
2. ธนาคารพาณิชย์	2431
3. บริษัทเงินทุน	2512
4. ธนาคารออมสิน	2489
5. สถาบันการเงินอื่น ๆ	
5.1 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	2509
5.2 ธนาคารอาคารสงเคราะห์	2496
5.3 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	2502
5.4 สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม	2507
5.5 กองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม	2528
5.6 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	2512
5.7 บริษัทประกันชีวิต	2472
5.8 สหกรณ์การเกษตร	2459
5.9 สหกรณ์ออมทรัพย์	2489
5.10 ไร่รับจำนำ	2409
5.11 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	2518

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย , 2530)

ตารางที่ 4 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2529)

ชื่อธนาคาร	ปีตั้ง
1. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด	2449
2. ธนาคารนครธน จำกัด ¹	2476
3. ธนาคารมหานคร จำกัด ²	2477
4. ธนาคารเอเชีย จำกัด	2482
5. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	2484
6. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด	2487
7. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	2487
8. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด	2488
9. ธนาคารกลีกรไทย จำกัด	2488
10. ธนาคารแหลมทอง จำกัด	2491
11. ธนาคารสหธนาคาร จำกัด	2492
12. ธนาคารไทยทุน จำกัด	2492
13. ธนาคารศรีนคร จำกัด	2493
14. ธนาคารทหารไทย จำกัด	2500
15. ธนาคารสยาม จำกัด ³	2508
16. ธนาคารกรุงไทย จำกัด ⁴	2509

หมายเหตุ : 1. เดิมชื่อธนาคารหวังหลี จำกัด (ก่อน 22 เมษายน พ.ศ. 2528)
 2. เดิมชื่อธนาคารไทยพัฒนา จำกัด (ก่อนกรกฎาคม พ.ศ. 2520)
 3. เดิมชื่อธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด (ก่อน 6 ธันวาคม พ.ศ. 2527)
 4. รวมกิจการธนาคารเกษตร (ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2493) และธนาคารมณฑล (พ.ศ. 2485)

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย : 2530)

ตารางที่ 5 รายชื่อธนาคารนานาชาติในประเทศไทย (ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2529)

ชื่อธนาคาร	สัญชาติ	สำนักงานใหญ่	ปีที่ตั้ง
1. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	อังกฤษ	ฮ่องกง	2431
2. ธนาคารแอสตันชาร์เตอร์ ¹	อังกฤษ	ลอนดอน	2437
3. ธนาคารอินโดซูเอช	ฝรั่งเศส	ปารีส	2440
4. ธนาคารซีไอที จำกัด	สิงคโปร์	สิงคโปร์	2452
5. ธนาคารกวางตุ้ง จำกัด	ไต้หวัน	ไต้หวัน	2462
6. ธนาคารซิตีแบงก์ ² สาขากรุงเทพฯ	อเมริกัน	นิวยอร์ก	2466
7. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	ไต้หวัน	ไทเป	2490
8. ธนาคารการทโอเวอร์ซีส์	อินเดีย	มัลดีส์	2490
9. ธนาคารแห่งอเมริกา	อเมริกัน	ซานฟรานซิสโก	2492
10. ธนาคารมิตรชุย จำกัด	ญี่ปุ่น	โตเกียว	2495
11. ธนาคารแห่งโตเกียว จำกัด	ญี่ปุ่น	โตเกียว	2505
12. ธนาคารเซสแมนอัลตัน	อเมริกัน	นิวยอร์ก	2507
13. ธนาคารสหมาลายัน จำกัด	มาเลเซีย	กัวลาลัมเปอร์	2507
14. ธนาคารยูโรเปียนเอเชีย	เยอรมัน	เยอรมัน	2521

หมายเหตุ : 1. เดิมชื่อธนาคารชาเตอร์
2. โอนกิจการจากธนาคารเมอร์แคนไทล์

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย : 2530)

ตารางที่ 6 กลุ่มตระกูลที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ชื่อธนาคาร	กลุ่มตระกูลผู้ถือหุ้นรายใหญ่
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	กลุ่มโสภณพนิช
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด	กลุ่มลำซำ
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด	กลุ่มรัตนรักษ์
ธนาคารศรีนคร จำกัด	กลุ่มเตชะไพบูลย์
ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด	กลุ่มพินิจชนคดี , พิศาลบุตร
ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	กลุ่มมหาดำรงกุล ¹
ธนาคารสยาม จำกัด	กลุ่มธารวณิชกุล ²
ธนาคารสหธนาคาร จำกัด	กลุ่มเพ็ญชาติ , ชลวิจารณ์
ธนาคารแหลมทอง จำกัด	กลุ่มนันทาภิวัฒน์
ธนาคารนครธน จำกัด	กลุ่มหวังหลี ³
ธนาคารไทยหนู จำกัด	กลุ่มทวีสิน , ประจวบเหมาะ ⁴
ธนาคารเอเชีย จำกัด	กลุ่มเอื้อยูเกียรติ , คันธามานนท์
ธนาคารมหานคร จำกัด	กลุ่มเตชะไพบูลย์ ⁵

- หมายเหตุ : 1. ธนาคารกำลังอยู่ระหว่างการเพิ่มทุนจำนวน 1,500 ล้านบาท
 2. รัฐบาลเข้ามาดูแลเมื่อ พ.ศ. 2527
 3. ปัจจุบันมีสำนักงานทรัพย์สินฯ และบริษัทต่างประเทศด้วย
 4. ปัจจุบันมีสำนักงานทรัพย์สินฯ ด้วย
 5. รัฐบาลเข้ามาดูแลเมื่อ พ.ศ. 2528

ที่มา : (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม , "การผูกขาดทางเศรษฐกิจและการครอบงำทางการเมืองในประเทศไทย" , สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (5 กรกฎาคม 2530) : 30)

ตารางที่ 7 การกระจายของจำนวนสาขา สินทรัพย์ เงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

(หน่วย : เปอร์เซ็นต์)

รายการ	2515	2529	2515-19	2520-24	2525-29	2515-29
1. สาขาทั้งหมด (จำนวน)	100(715)	100(1820)	100	100	100	100
1.1 ธนาคารไทย	97.34	98.90	97.72	98.54	98.84	98.33
1.2 ธนาคารนานาชาติ	2.66	1.10	2.28	1.46	1.16	1.67
2. สินทรัพย์ทั้งหมด (ล้านบาท)	100	100	100	100	100	100
2.1 ธนาคารไทย	91.05	96.40	91.39	94.05	95.80	93.75
2.2 ธนาคารนานาชาติ	8.95	3.60	8.61	5.95	4.20	6.25
3. เงินฝากทั้งหมด (ล้านบาท)	100	100	100	100	100	100
3.1 ธนาคารไทย	93.11	97.71	94.25	97.10	97.86	96.40
3.2 ธนาคารนานาชาติ	6.89	2.29	5.75	2.90	2.14	3.60
4. สินเชื่อทั้งหมด (ล้านบาท)	100	100	100	100	100	100
4.1 ธนาคารไทย	89.54	96.21	90.19	93.67	95.64	93.17
4.2 ธนาคารนานาชาติ	10.46	3.79	9.81	6.33	4.36	6.83

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย , 2530)

ตารางที่ 8 ส่วนแบ่งตลาดของธนาคารไทย

(หน่วย : เปอร์เซ็นต์)

รายการ	2515	2529	2515-19	2520-24	2525-29	2515-29
1. จำนวนสาขา (จำนวน)	(696)	(1800)				
1.1 ธนาคารใหญ่อันดับ 1	14.80	17.00	15.51	16.19	16.81	16.13
1.2 ธนาคารใหญ่ 4 อันดับแรก	46.55	53.06	48.15	51.57	52.69	50.67
2. สินทรัพย์ (ล้านบาท)	(62,662.7)	(807,084.6)				
2.1 ธนาคารใหญ่อันดับ 1	33.90	32.55	37.36	37.22	35.16	36.58
2.2 ธนาคารใหญ่ 4 อันดับแรก	62.90	67.27	65.84	68.30	68.67	67.60
3. เงินฝาก (ล้านบาท)	(50,554.0)	(635,328.3)				
3.1 ธนาคารใหญ่อันดับ 1	33.61	30.71	35.47	34.88	33.68	34.68
3.2 ธนาคารใหญ่ 4 อันดับแรก	64.75	67.63	66.14	67.74	69.02	67.63
4. สินเชื่อ (ล้านบาท)	(37,325.6)	(571,834.6)				
4.1 ธนาคารใหญ่อันดับ 1	40.42	34.48	42.77	41.02	37.34	40.38
4.2 ธนาคารใหญ่ 4 อันดับแรก	65.35	67.77	68.55	70.74	69.83	69.71

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย , 2530)

ตารางที่ 9 ที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

(หน่วย : เปอร์เซ็นต์)

รายการ	2515	2528	2515-19	2520-24	2525-28	2515-28
1. ที่มาของเงินทุน	100	100	100	100	100	100
1.1 เงินกองทุน	6.86	6.05	7.13	6.69	5.71	6.57
	(13.39)	(16.96)	(23.26)	(16.32)	(18.73)	(19.49)
1.2 เงินฝาก	79.48	79.75	75.63	72.34	77.99	75.13
	(26.45)	(11.76)	(23.07)	(19.67)	(21.24)	(21.33)
1.3 เงินกู้ยืม	7.91	9.38	11.13	15.08	10.81	12.43
	(3.70)	(-7.19)	(31.32)	(31.55)	(8.25)	(24.81)
1.4 หนี้สินอื่น ๆ	5.75	4.82	6.11	5.89	5.50	5.85
	(20.70)	(8.23)	(24.33)	(22.74)	(11.34)	(20.05)
2. การใช้ไปของเงินทุน	100	100	100	100	100	100
2.1 เงินสดและเงิน- ในบัญชีที่ ส.ป.ท.	5.75	3.08	5.19	3.61	2.85	3.96
	(15.74)	(44.03)	(17.44)	(14.58)	(16.80)	(16.23)
2.2 เงินใหญ่	59.35	74.41	66.06	72.57	73.87	70.62
	(12.95)	(9.95)	(25.18)	(21.94)	(20.00)	(22.54)
2.3 การลงทุน	23.81	12.14	18.81	12.12	12.67	14.66
	(63.80)	(-1.49)	(29.67)	(13.56)	(20.30)	(19.10)
2.4 สินทรัพย์อื่น ๆ	11.09	10.37	9.94	11.70	10.61	10.76
	(19.93)	(15.76)	(21.18)	(25.24)	(13.53)	(20.44)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคืออัตราความเจริญเติบโต

กา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย : 2530)

เงินฝากและเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

เงินทุนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการประกอบธุรกิจทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีแหล่งที่มาของเงินทุนแตกต่างจากธุรกิจประเภทอื่น จากนั้นนำเงินที่ระดมได้นี้ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจเอกชนในหลายรูปแบบ การวิเคราะห์แหล่งที่มาของเงินทุนและการจัดการเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์นั้นเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นๆ จะเห็นได้ว่าแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ อาจแยกได้เป็น 3 ประเภท

1. เงินฝาก (Deposits)
2. เงินกู้ยืม (Borrowings)
3. เงินกองทุน (Capital Funds)

ส่วนเงินให้กู้ยืมที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ สามารถจำแนกได้ 7 ประเภท

1. เบิกเงินเกินบัญชี (Overdraft)
2. เงินกู้ (Loan)
3. การซื้อลดตั๋วเงิน (Bill Discount)
4. การออกหนังสือค้ำประกัน
5. การอาวัลตั๋วเงิน (Aval)
6. การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำทรัสรีซีพ

(Letter of Credit and Trust Receipt)

7. แพ็คกิ้งเครดิต (Packing Credit)

ในส่วนของเงินทุน เนื่องจากในขั้นนี้ทำการวิเคราะห์เฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงขอกล่าวถึงเงินทุนประเภทที่เป็นเงินฝากเท่านั้น

เงินฝาก

เงินฝากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2520 ปริมาณเงินฝากคิดเป็นร้อยละ 75 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ ความเจริญเติบโตของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝาก ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปจึงปรากฏว่า ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มักจะตั้งเป้าหมายในการหาเงินฝากของแต่ละปีไว้ และใช้วิธีการต่าง ๆ แข่งขันกัน เพื่อหาเงินฝาก เช่น กำหนดรูปแบบของเงินฝากสะสมทรัพย์ เงินฝากเพื่อการศึกษาตลอดจน แข่งขันในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไป เช่น การให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการลงทุนและการศึกษา เป็นต้น เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันแบ่งออกได้ เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท คือ

- ก. เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเงินฝากเพื่อเรียก
- ข. เงินฝากออมทรัพย์
- ค. เงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาหรือเงินฝากประจำ
- ง. เงินฝากอื่น ๆ เช่น เงินฝากมัดจำ เงินฝากประเภทธนาคารค้ำประกัน

การจ่ายเงิน

เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเงินฝากเพื่อเรียก

เงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากมีสิทธิถอนคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อเรียกหรือตามคำสั่ง การฝากมีระยะสั้นมากและไม่มีความแน่นอนอีกด้วย เงินฝากประเภทนี้ได้แก่

1. เงินฝากกระแสรายวัน คือ เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามโดยใช้เช็ค ในการสั่งจ่าย ผู้ฝากเงินจะถอนเมื่อไรก็ได้ ตามความในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง จะต้องประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของเงินฝากทุกประเภท จึงได้ประกาศ กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของเงินฝากกระแสรายวันไว้ด้วย ในอัตราไม่เกิน 0.01% ต่อปี ซึ่งในการปฏิบัติโดยทั่วไปแล้ว ธนาคารพาณิชย์จะไม่จ่ายดอกเบี้ยให้แก่เงินฝากประเภทนี้ เนื่องจากถือว่าเงินฝากประเภทนี้เป็นบริการให้ความสะดวกแก่ผู้ฝากเงินอยู่แล้วและค่าใช้จ่าย

ในการให้บริการความสะดวกดังกล่าวถือเป็นอัตราดอกเบี้ยซ่อนเร้น (Implicit Interest Rate) ใต้อย่างหนึ่ง

2. เงินฝากที่เรียกคืนได้ทุกขณะ เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากอาจจะถอนคืนเมื่อไรก็ได้ หรือเงินฝากที่ผู้ฝากอาจถอนคืนโดยแจ้งให้ธนาคารทราบล่วงหน้าตามกำหนดที่ตกลงกันไว้ เช่น 7 วัน , 15 วันหรืออาจสั้นระยะยาวกว่านี้ เงินฝากประเภทนี้มีมากในกรณีของการฝากเงินระหว่างธนาคารพาณิชย์ หรือระหว่างธนาคารพาณิชย์กับสถาบันการเงินอื่น

เงินฝากออมทรัพย์

วัตถุประสงค์ของเงินฝากประเภทนี้เพื่อจะส่งเสริมการออมทรัพย์ของลูกค้า โดยให้ลูกค้าสามารถฝากเงินที่ละเล็กละน้อยได้ ธนาคารจะออกสมุดคู่มือฝาก (Pass Book) ให้ลูกค้าถือไว้เป็นหลักฐานและต้องนำไปให้ธนาคารบันทึกรายการฝากรายการถอน และยอดคงเหลือทุกครั้งที่มีรายการเคลื่อนไหว ในการถอนเงินลูกค้าจะต้องใช้ใบถอนเงิน และจะไปถอนด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปถอนเงินแทนก็ได้

เงินฝากประเภทออมทรัพย์นี้ แม้ว่าผู้ฝากสามารถเบิกถอนได้ทันทีเมื่อต้องการ เพียงแค่กรอกรายการในใบถอนเงินและแสดงสมุดคู่มือฝาก แต่ตามสภาพแล้วเงินฝากประเภทนี้มีกรรมเคลื่อนไหวน้อย ทั้งจะเห็นได้จากสถิติ Rate of Turnover¹ เมื่อสิ้นปี 2529 เงินฝากกระแสรายวันสูงถึง 22.51 ของเงินฝากทั้งหมด แต่เงินฝากประเภทออมทรัพย์ เป็นเพียง 0.81 การฝากประเภทนี้จึงมีลักษณะของการออม ความจำเป็นในการตั้งสำรองอัตราส่วนสภาพคล่องสำหรับเงินฝากประเภทนี้จึงควรต่ำกว่าเงินฝากประเภทแรก และโอกาสที่ธนาคารพาณิชย์จะสามารถนำไปหาผลประโยชน์ได้มีมากกว่า ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์จ่ายดอกเบี้ยได้ไม่เกินร้อยละ 5.5 ต่อปี การฝากครั้งแรกนั้น ต้องไม่ต่ำกว่า 100 บาท

สำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีการเรียกเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ต่างกันออกไปดังนี้ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด เรียกว่าเงินฝากสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด เรียกว่าเงินฝากออมทรัพย์

¹ Rate of Turnover = $\frac{\text{Debits to Deposits}}{\text{Deposits Outstanding}}$

เงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา

เงินฝากประเภทนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เงินฝากประจำ เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากสามารถถอนคืนได้เมื่อสิ้นกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้กับธนาคาร แต่ถ้าผู้ฝากประสงค์จะถอนเงินฝากก่อนกำหนดเวลา ก็สามารถกระทำได้แต่จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราค่าตั้งนั้นผู้ที่ฝากเงินประเภทนี้มักมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนหาผลตอบแทน มักเป็นเงินเหลือใช้จริงๆ ระยะเวลาฝากจึงยาวพอสมควร เช่น ตั้งแต่ 3 เดือน , 6 เดือนและ 12 เดือนขึ้นไป

ธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินฝากประเภทนี้ไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ หรือนำไปหมุนเวียนให้กู้ยืมได้มากกว่าเงินฝากประเภทอื่น ๆ จึงให้ดอกเบี้ยตอบแทนแก่ผู้ฝาก ในอัตราสูงลดหลั่นกันตามระยะเวลาของการฝาก ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2517 ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์พึงจ่ายสำหรับเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา (เว้นแต่เงินฝากระหว่างธนาคาร) ไว้ดังนี้

- ก. เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามตลอดถึงเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาไม่ถึง 3 เดือน ต้องไม่เกิน 0.01% ต่อปี
- ข. เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาดังแต่ 3 เดือน แต่ไม่ถึง 6 เดือน และได้รับฝากไว้ครบกำหนดตามระยะเวลานั้น ต้องไม่เกิน 6% ต่อปี
- ค. เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาดังแต่ 6 เดือน แต่ไม่ถึง 12 เดือน และได้รับฝากไว้ครบกำหนดตามระยะเวลานั้น ต้องไม่เกิน 7% ต่อปี
- ง. เงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาดังแต่ 12 เดือนขึ้นไป และได้รับฝากไว้ครบกำหนดตามระยะเวลานั้น ต้องไม่เกิน 8% ต่อปี"

ในปัจจุบัน ธนาคารพาณิชย์ได้มีการส่งเสริมการออมทรัพย์รายย่อยของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย บางธนาคารยังให้สิทธิกู้ยืมตามอัตราส่วนของเงินที่นำมาฝาก การเปิดบริการรับฝากเงินประเภทนำฝากเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนในแต่ละงวด ซึ่งมักกำหนดไว้แต่ละเดือนแล้วเมื่อครบกำหนดผู้ฝากจะสามารถถอนเงินพร้อมดอกเบี้ยตามจำนวนที่แจ้งไว้ เงินฝากประเภทนี้ธนาคารพาณิชย์ถือว่าเป็นเงินฝากประจำที่มีกำหนดถอนคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา เงินฝากประเภทนี้แต่ละธนาคารใช้ชื่อเรียกต่าง ๆ กันได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ใช้ชื่อว่า "สินมัยยะ" ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ใช้ชื่อว่า "เงินฝากเพื่ออนาคต"

โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของผู้ฝากอีก 4 ประเภทคือ เพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อการศึกษา เพื่อการสมรสและเพื่อการสะสมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ใช้ชื่อว่า "สินสงเคราะห์" โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของผู้ฝากเงินอีก 8 ประเภทคือ เพื่อการเคหะ เพื่อการศึกษา เพื่อการสมรส เพื่อการจัดตั้งร้านค้า เพื่อการอุบัติเหตุ เพื่อรางวัล เพื่ออนาคตบุตร และเพื่อการทั่วไป ธนาคารศรีนคร จำกัด ใช้ชื่อว่า "สินมัจฉ์สดี" ธนาคารเอเชีย จำกัด ใช้ชื่อว่า "สินอุคม" ซึ่งธนาคารเหล่านี้ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ฝากเงินโดยให้สิทธิในการกู้ โดยกำหนดจำนวนเงินกู้ตามปริมาณเงินฝากที่ฝาก และเมื่อมีการฝากครบระยะเวลาแล้ว

แม้ว่าผู้ฝากจะสามารถถอนเงินฝากประเภทนี้ได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

ทั้งที่กำหนดในประเทศอื่น แต่ก็ปรากฏว่าการฝากเงินประเภทนี้มีลักษณะประจำ

อัตราเบิกถอนต่ำ ดังจะเห็นได้จากสถิติของ Rate of Turnover เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 เงินฝากประเภทนี้เท่ากับ 0.12 เทียบกับ 22.51 และ 0.81 ของเงินฝากกระแสรายวัน และเงินฝากประเภทออมทรัพย์ตามลำดับ

เงินฝากอื่น ๆ

เงินฝากมัดจำ (Marginal Deposits) คือ เงินมัดจำที่ธนาคารเรียกให้ลูกค้าผู้ขอใช้บริการ เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตนำเงินมาฝาก เป็นมัดจำไว้กับธนาคารพาณิชย์ เป็นเงินจำนวนหนึ่ง เช่น 20% ของเงินจำนวนที่ประสงค์จะเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการออกเลตเตอร์ออฟเครดิตและเมื่อชำระหนี้ค่าสินค้าเสร็จสิ้น ธนาคารก็จะจ่ายเงินมัดจำคืนแก่ผู้ฝาก หรืออาจตัดเงินฝากมัดจำนี้เพื่อชำระหนี้ค่าสินค้า ส่วนหนึ่งก็ได้

เงินฝากประเภทธนาคารค้ำประกันการจ่ายเงิน (Certified Cheques or Cashier's Cheques) คือ เช็คที่ธนาคารค้ำประกันการจ่ายเงินของผู้ฝากเงิน ว่าเมื่อผู้ได้รับแคชเชียร์ เช็คหรือตราพท์มาขอขึ้นเงินจากธนาคาร จะได้รับเงินส่วนนั้นทันที ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ฝากมีบัญชีเงินฝากกับธนาคารและได้มาติดต่อกขอให้ธนาคารออกแคชเชียร์ เช็คหรือตราพท์จำนวนหนึ่ง ธนาคารก็จะกันเงินส่วนนั้นออกจากบัญชีเงินฝากของผู้ฝาก เพื่อเตรียมไว้จ่ายแก่ผู้มาขอขึ้นเงินตามแคชเชียร์ เช็คหรือตราพท์นั้น

ตารางที่ 10 ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทของการฝาก

(ล้านบาท)

ปี	เงินฝากทั้งสิ้น ¹	เงินฝากจ่ายคืน เมื่อทวงถาม	เงินฝากออมทรัพย์	เงินฝากประจำ	เงินฝากอื่น ๆ
2523	217,115.4	28,323.5	28,127.1	157,671.8	2,993.0
2524	260,184.9	29,652.1	38,633.8	188,671.9	3,227.1
2525	324,303.3	28,237.8	61,695.4	231,406.3	2,963.8
2526	408,305.9	26,445.3	95,473.5	282,878.7	3,508.4
2527	500,893.5	32,509.8	106,035.5	358,433.1	3,915.1
(ม.ย.)2528	533,696.8	26,554.2	108,018.9	395,990.2	3,133.5
(ธ.ค.)2528	559,776.3	30,006.7	117,083.1	409,402.2	3,284.3
(ม.ย.)2529	597,139.5	31,998.2	133,472.4	427,828.5	3,840.4
(ธ.ค.)2529	630,581.5	37,025.0	164,090.1	425,925.9	3,540.5
(พ.ค.)2530	667,594.1	40,978.7	190,062.1	432,806.8	3,746.5

หมายเหตุ : ¹ ยกเว้นเงินฝากระหว่างธนาคาร

ที่มา : (รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ประจำเดือนมิถุนายน 2530 เล่มที่ 6 ปีที่ 27
ธนาคารแห่งประเทศไทย)

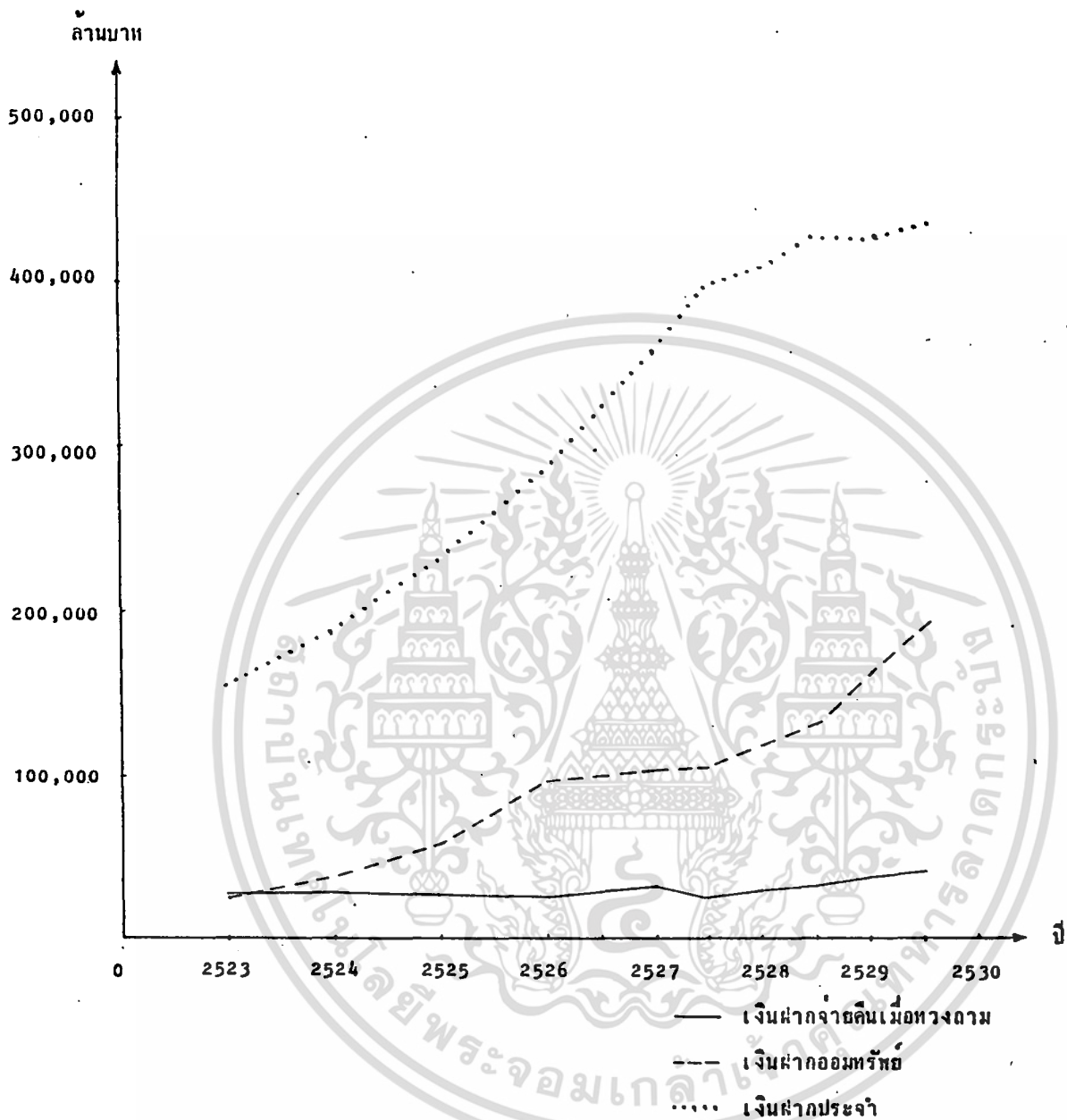
ตารางที่ 11 ปริมาณเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

(ล้านบาท)

ปี	เงินฝากทั้งสิ้น	เงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น
2520	148,190.1	138,794.7
2521	178,733.9	183,076.3
2522	195,103.4	223,099.2
2523	243,258.1	257,318.6
2524	299,084.4	300,138.8
2525	367,867.6	347,278.2
2526	458,934.0	455,650.6
2527	554,642.8	542,252.9
2528	615,340.2	592,257.8
2529	684,497.2	612,192.5
2530	788,614.7	737,398.5

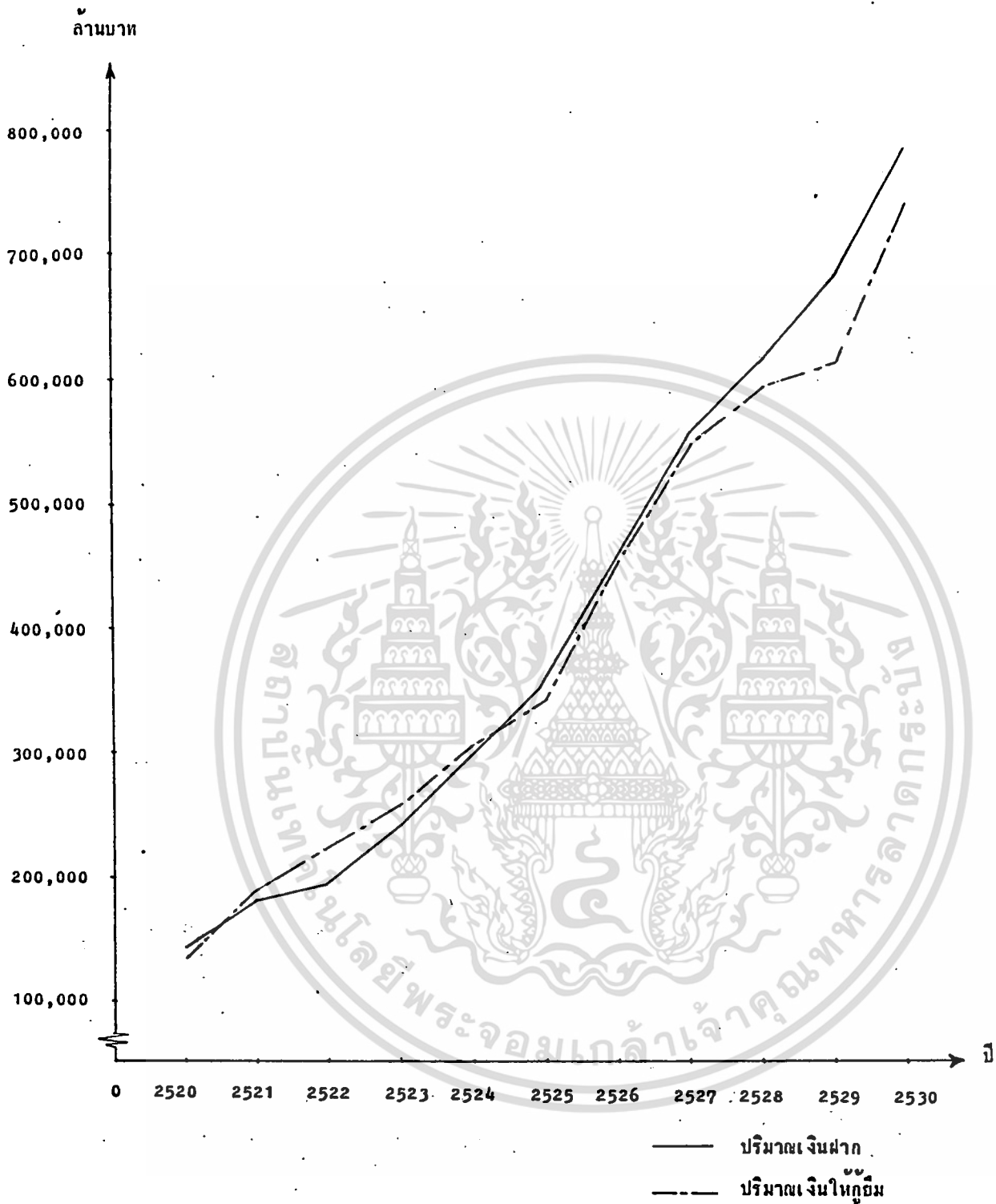
ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย : 2531)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทของการฝากปี 2523-2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบปริมาณเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ปี พ.ศ. 2520-2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าปริมาณเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ในช่วงปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งสาเหตุประการแรกเนื่องมาจาก อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาหรือเงินฝากประจำลดลงอย่างมาก จาก 12.5% เหลือเพียง 7.25% สาเหตุประการที่สองเนื่องมาจากการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ในการอำนวยความสะดวกโดยนำเอาเครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติมาให้บริการ ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วจนต่อผู้ฝากเงินไม่ว่าจะเป็นทางบ้านสถานที่ เวลาทำการ ความรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาก็คือเงินฝากที่มีปริมาณสูงสุด จากตารางที่ 2 และภาพที่ 2 ซึ่งแสดงการเปรียบเทียบปริมาณเงินฝาก และเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา ธนาคารพาณิชย์มีปริมาณเงินฝากมากกว่าปริมาณเงินให้กู้ยืม หมายความว่าธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องมากทำให้มีส่วนที่เป็นรายจ่ายคือดอกเบี้ยเงินฝากมากกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้รับ และยิ่งแสดงให้เห็นเด่นชัดในช่วงปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก การลงทุนเกิดการชะงักงัน ปริมาณเงินฝากจึงเพิ่มขึ้นอย่างมากทำให้ส่วนต่างระหว่างปริมาณเงินฝากและเงินให้กู้ยืมยิ่งสูงขึ้นมากตามไปด้วย ธนาคารพาณิชย์จึงต้องปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้ลดลงเพื่อลดต้นทุนของตนเองลงเพื่อให้การดำเนินงานเหมาะสม โดยได้รับรายได้มากที่สุดและมีอัตราเสี่ยงน้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสภาพคล่องนี้ก็ค่อยๆ ลดลงเนื่องจากมีการลงทุนมากขึ้น ทำให้อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มขยับตัวสูงขึ้นตามไปในช่วงปี 2531

เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมและสินเชื่อต่าง ๆ เป็นธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ สามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 7 ประเภทคือ

- ก. เบิกเงินเกินบัญชี
- ข. เงินกู้
- ค. การซื้อลดตั๋วเงิน
- ง. การออกหนังสือค้ำประกัน

- จ. การอวัลต์ตัวเงิน
- ฉ. การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำทรัสตรีชีส
- ช. แห่ค้ำงเครดิต

เบิกเงินเกินบัญชี

เบิกเงินเกินบัญชี เป็นการให้กู้ยืมโดยธนาคารพาณิชย์ยินยอมให้ลูกค้าเบิกเงินเกินจากเงินฝากของลูกค้าในบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งอาจแบ่งเป็นประเภทชั่วคราวไม่มีสัญญา โดยขอเบิกเงินเกินบัญชีในระยะสั้น ๆ และประเภทวงเงินประจำมีลักษณะสัญญาและกำหนดระยะเวลาผู้ขอเบิกเงินเกินบัญชีจะสามารถใช้เช็คจ่ายเงินภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ จากธนาคารพาณิชย์และอาจนำเงินฝากเข้าบัญชีเพื่อลดยอดหนี้เบิกเงินเกินบัญชี ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่ลูกค้าได้เบิกเงินเกินบัญชีไป

ระยะเวลาในการให้วงเงินเบิกเงินเกินบัญชีมักมีอายุไม่เกิน 1 ปีและถ้าเป็นลูกค้าที่ดีก็จะให้ต่ออายุสัญญาปีต่อปี

เงินกู้

เงินกู้ เป็นเงินที่ธนาคารให้ลูกค้ากู้ยืมไปเป็นจำนวนหนึ่งโดยมีกำหนดชำระคืนที่แน่นอน ซึ่งอาจจะเป็นการชำระครั้งเดียวหรือเป็นงวด ๆ ก็ได้ การให้กู้ยืมแก่ลูกค้า จะมีการทำสัญญาเงินกู้ระหว่างธนาคารและลูกค้า ซึ่งจะระบุอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามแต่ตกลง

ระยะเวลาเงินกู้มีทั้งระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี และระยะยาวเกินกว่า 1 ปี ผู้ขอกู้ระยะยาวส่วนมากจะนำไปลงทุนในทรัพย์สินถาวร เช่น ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร

การซื้อลดตัวเงิน

การซื้อลดตัวเงิน คือการที่ลูกค้านำตัวเงินมาขายลดให้แก่ธนาคารพาณิชย์ ก่อนที่ตัวเงินนั้นจะถึงกำหนดชำระ โดยธนาคารพาณิชย์จะลดดอกเบี้ยหรือหักส่วนลดตามระยะเวลา ตัวเงินที่ธนาคารรับซื้อลด อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภท

- 1) ตัวเงินในประเทศ คือตัวเงินซึ่งเกิดจากการค้าขายภายในประเทศ ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประเภทคือ

1.1) จำนำสินค้า (Key Loan) ได้แก่ การที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อตัวเงินจากลูกค้าโดยที่ลูกค้านำเอาสินค้าไปจำนำไว้ที่คลังสินค้าของธนาคารพาณิชย์หรือการที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อตัวเงินที่มีใบประทวนสินค้าของลูกค้าที่ได้นำมาฝากไว้ที่คลังสินค้าอื่นมาเป็นประกัน

1.2) การให้เงินล่วงหน้า (Advance Payment) หมายถึงการที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อตัวเงินจากลูกค้าโดยไม่มีหลักประกันใด ๆ ในบางครั้งลูกค้าอาจจะมอบสิทธิการรับเงินตามสัญญาต่าง ๆ ให้ธนาคารพาณิชย์รับแทนหรืออาจเป็นลูกค้าส่งออกขอกู้เงินไปซื้อสินค้าเพื่อส่งออก โดยมอบเช็คไม่ลงวันที่ไว้ให้ธนาคารพาณิชย์เป็นประกันเมื่อส่งสินค้าลงเรือจึงนำเอาเอกสารนั้นมาขายให้ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์จะคิดหักเงินต้นที่ขอรับล่วงหน้าไปแล้วพร้อมดอกเบี้ยจากลูกค้า

1.3) การขายลดเช็ค (Cheques Discounted) หมายถึงการที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อเช็คที่ลงวันที่ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะมีผู้ค้ำประกันหรือไม่ก็ได้ โดยปกติแล้วธนาคารพาณิชย์จะรับซื้อเช็คการค้าที่ลูกค้าได้รับจากการขายสินค้า

2) ตัวเงินต่างประเทศ (Foreign Bill) คือ ตัวเงินซึ่งเกิดจากการค้าระหว่างประเทศ อาจแยกเป็น 2 ประเภทคือ

2.1) ตัวเงินค่าสินค้าที่ส่งออก (Export Bills) คือ ตัวเงินที่พ่อค้าผู้ส่งออกในประเทศไทยส่งผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศให้จ่ายเงิน

2.2) ตัวเงินค่าสินค้าที่สั่งเข้า (Import Bills) คือตัวเงินที่ผู้ขายสินค้าในต่างประเทศสั่งให้ผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทยจ่ายเงินตามตัวนั้น

การออกหนังสือค้ำประกัน

การออกหนังสือค้ำประกัน ได้แก่ การที่ธนาคารพาณิชย์ยอมเข้าผูกพันรับผิดชอบคดีใช้หนี้ของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันให้ การชดใช้ดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันให้นั้นไม่ปฏิบัติตามสัญญา การออกหนังสือค้ำประกันนี้ธนาคารพาณิชย์จะได้รับผลตอบแทนเป็นค่าธรรมเนียม ตัวอย่างการค้ำประกัน เช่น การค้ำประกันสัญญารับเหมาก่อสร้าง การค้ำประกันคนเข้าเมือง เป็นต้น ในการออกหนังสือค้ำประกันบางครั้งธนาคารพาณิชย์อาจเรียกเงินมัดจำหรือหลักทรัพย์อื่น ๆ เพื่อเป็นประกันในการออกหนังสือค้ำประกันดังกล่าว

การอาวัลตั๋วเงิน

การอาวัลตั๋วเงิน (Aval) ได้แก่ การที่ธนาคารพาณิชย์รับประกันต่อผู้รับตั๋วเงินว่าจะได้รับเงินตามจำนวนที่ระบุในตั๋วเงิน การอาวัลตั๋วเงินส่วนมากเกิดจากการซื้อขายสินค้า เช่น ชื่อน้ำมัน ผู้ขายน้ำมันจะให้ผู้ซื้อออกตั๋วเงินตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกันแล้วให้ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับอาวัลตั๋วเงินนั้น ผู้ขายถึงจะยินยอมขายสินค้าให้ ในการอาวัลตั๋วเงินนั้น ธนาคารพาณิชย์จะได้รับค่าธรรมเนียม เป็นผลประโยชน์แทนดอกเบี้ยเช่นเดียวกับการออกหนังสือค้ำประกัน เพราะธนาคารพาณิชย์จะไม่ต้องจ่ายเงินแก่ผู้ที่ธนาคารค้ำประกันจนกว่าจะมีการผิดสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้

การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำหรัสรีชีท

การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำหรัสรีชีท (Letter of Credit and Trust Receipt) เป็นการให้บริการด้านเงินกู้ประเภทหนึ่ง การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตอาจแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตสั่งซื้อสินค้าในประเทศ และการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการให้บริการด้านเลตเตอร์ออฟเครดิตของธนาคารพาณิชย์มักจะเป็นการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ในเลตเตอร์ออฟเครดิตจะระบุว่าสั่งซื้อสินค้าอะไร จำนวนเงินเท่าไร ส่งของเมื่อไร เมื่อธนาคารพาณิชย์เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตแล้วก็จะส่งเลตเตอร์ออฟเครดิตนั้นไปยังธนาคารในต่างประเทศ เมื่อธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศได้รับเลตเตอร์ออฟเครดิตก็จะแจ้งไปยังผู้ขายสินค้าส่งออกว่ามีผู้สั่งซื้อสินค้า ผู้ขายสินค้าเมื่อทราบรายละเอียดการสั่งซื้อสินค้าก็จัดส่งของลงเรือ บริษัทเรือก็จะออกใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading) , ใบบรรจุหีบห่อสินค้า (Packing List) , ใบกำกับสินค้า (Invoice) ให้ผู้ส่งออก จากนั้นธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศก็จะนำส่งตั๋วเงินและเอกสารการส่งสินค้ามายังธนาคารพาณิชย์ของไทย

ตั๋วเงินค่าสินค้านั้นแบ่งเป็นตั๋วเงินจ่ายเงินเมื่อเห็น (Sight Bill) และตั๋วเงินมีระยะเวลา (Time Bill) ถ้าธนาคารพาณิชย์ในประเทศได้รับเอกสารการส่งสินค้า และตั๋วเงินชนิดจ่ายเงินเมื่อเห็นก็ต้องชำระเงินแก่ธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศทันทีที่เห็นเป็นค่าสินค้าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ โดยการหักบัญชีของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีอยู่กับธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ หรือโดยการขวงเงินเครดิต (Refinancing) หรือถ้าไม่มีบัญชี

เงินฝากระหว่างกัน การชำระหนี้ค่าสินค้าก็อาจทำได้โดยให้ธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศไปเอาเงิน ณ ธนาคารตัวแทนที่ธนาคารพาณิชย์มีบัญชีอยู่ หรืออาจจะชำระโดยการให้ธนาคารพาณิชย์ส่งเงินไปเข้าบัญชีให้ ณ ธนาคารตัวแทนของธนาคารต่างประเทศแห่งนั้น ถ้าเป็นตัวเงินที่มีกำหนดระยะเวลา เมื่อธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้รับเอกสารจากผู้ส่งออกก็จะตั้งให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศผู้ซื้อเป็นลูกหนี้ไว้ยังไม่หักบัญชี ธนาคารพาณิชย์ในประเทศเมื่อได้รับตัวเงินชนิดมีระยะเวลาและเอกสารการส่งสินค้า ก็จะไปให้ผู้ซื้อรับรองตัวเงินนั้น เมื่อผู้ซื้อสินค้ารับรองตัวเงินเรียบร้อยแล้ว ธนาคารพาณิชย์ก็จะยืนยันวันครบกำหนดการชำระเงินให้ธนาคารต่างประเทศทราบ ซึ่งเมื่อถึงกำหนดดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะหักบัญชีเพื่อรับชำระหนี้ค่าสินค้าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

เมื่อผู้ส่งสินค้าเข้าต้องการสินค้าไปจำหน่ายก็จะต้องชำระหนี้ค่าสินค้าแก่ธนาคารพาณิชย์ก่อน ซึ่งถ้ายังไม่มีเงินชำระตามตัวเงินก็ต้องขอทำทราสตีชื่อกับธนาคารพาณิชย์ ลูกค้าที่ได้รับอนุมัติให้ทำทราสตีชื่อก็จะได้รับเอกสารต่าง ๆ ไปเบิกของจากท่าเรือมาขายได้ ระยะเวลาทำทราสตีชื่มี 30 วัน , 60 วัน , 90 วัน และ 120 วันตามแต่จะตกลงกัน ธนาคารพาณิชย์ก็จะคิดดอกเบี้ยตามระยะเวลาการทำทราสตีชื่อนั้น

แฟคกิ้ง เครดิต

แฟคกิ้ง เครดิต ได้แก่การให้กู้ยืมเพื่อเตรียมการส่งออก เมื่อผู้ขายสินค้าในประเทศได้รับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยผู้สั่งซื้อได้เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตมายังธนาคารพาณิชย์ ผู้ส่งออกเมื่อทราบว่ามีการสั่งซื้อสินค้าแต่ไม่มีเงินทุนที่จะผลิตหรือเตรียมสินค้าตามคำสั่งซื้อนั้นได้ ก็จะขอทำแฟคกิ้ง เครดิตกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นเสมือนการกู้เงินไปลงทุน โดยต้องมีเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือคำสั่งซื้อจากต่างประเทศมาแสดงกับธนาคารพาณิชย์ ว่ามีการสั่งซื้อสินค้าจริง เมื่อผู้ส่งออกส่งสินค้าเรียบร้อยแล้วก็จะนำเอกสารการส่งสินค้าส่งมอบแก่ธนาคารพาณิชย์เพื่อเรียกเก็บเงินตามตัวเงิน เมื่อหักส่วนที่นำไปแล้วพร้อมดอกเบี้ยส่วนที่เหลือก็จะคืนเข้าบัญชีลูกค้าผู้ส่งออก

จากธุรกิจการให้กู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ที่กล่าวข้างต้น เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่ผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์ต้องศึกษาและวิเคราะห์ทั้งส่วนของรายได้และรายจ่าย เพื่อให้ได้รับกำไรสูงสุด ภายใต้เงื่อนไขของความเสี่ยงต่ำที่สุด

ผลการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยและสหสัมพันธ์ (Regression and Correlation Analysis) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งปัจจุบันเทคนิคนี้มีบทบาทสำคัญมากและเป็นที่ยอมรับในการวิจัยทางด้านธุรกิจและทางด้านเศรษฐศาสตร์

ทฤษฎีของการถดถอยเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการพยากรณ์ (Predicting) หรือ การกะประมาณ (Estimating) ค่าของตัวแปรตาม (Y) จากค่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระ (X) ในที่นี้ต้องการคาดคะเนในเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากว่าในภาวะเศรษฐกิจหนึ่ง ๆ จะมีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลทำให้ปริมาณเงินฝากเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงได้ตั้งสมมติฐานขึ้นเพื่อทดสอบว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งถ้ามีความสัมพันธ์กัน Beta Coefficient จะไม่เท่ากับ 0

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝาก ย่อมมีมากมายหลายปัจจัย ในที่นี้จะขอนำปัจจัยเชิงปริมาณที่คาดว่ามามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อปริมาณเงินฝาก พร้อมสมมติฐานที่โต้แย้งไว้ดังนี้ :-

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น (Gross Domestic Product-GDP)

คือ มูลค่าของผลผลิตของหน่วยผลิตในประเทศทั้งสิ้น ไม่นับสินทรัพย์ของประชาชนที่ไปทำการผลิตในต่างประเทศแต่รวมถึงสินทรัพย์ที่ชาวต่างประเทศเข้ามาทำการผลิตในประเทศ สถิติมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นย่อมแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละเดือนหรือปีสูงขึ้นเพียงใด ซึ่งตามแผนการพัฒนาศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาปรากฏว่าได้ผลดีพอสมควร เพราะอัตราผลผลิตในประเทศเพิ่มสูงขึ้นทุกปีทำให้รายได้ที่แท้จริงต่อบุคคลเพิ่มขึ้นตามด้วย ดังนั้นจึงนำเอาปัจจัยนี้มาร่วมพิจารณาภายใต้สมมติฐานที่ว่า เมื่อจำนวนมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นเพิ่มสูงขึ้นมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากในธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

ตัวเลขมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นที่ได้นำมาวิเคราะห์ เป็นตัวเลขสถิติ
ณ ราคาคงปัจจุบัน (ปรับฤดูกาล) ซึ่งได้รวมอัตราเงินเฟ้อไว้ด้วยแล้ว

2. ปริมาณเงินในมือประชาชน (Money Supply) ในระบบเศรษฐกิจและ
การเงินของประเทศปริมาณเงินในระบบสามารถแบ่งได้เป็น 3 ทางคือ

- 2.1 ปริมาณเงินในมือรัฐบาล (Held by Government)
- 2.2 ปริมาณเงินในมือธนาคาร (Held by Banks)
- 2.3 ปริมาณเงินในมือประชาชน (Held by Public)

โดยทั่วไปปริมาณเงินในมือประชาชนจะถือเป็น 99% ของปริมาณเงินทั้งหมด
ในระบบเศรษฐกิจ โดยที่ธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่กลายเป็นเครื่องกลไกทางเศรษฐกิจของประเทศ
ในการรักษาระดับปริมาณเงินในตลาดมิให้มากเกินไปจนทำให้ภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้นหรือน้อยเกินไป
จนทำให้เกิดภาวะเงินฝืดเคือง ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานที่ว่า เมื่อปริมาณเงินในมือประชาชน
เพิ่มมากขึ้นธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินออมจากประชาชนได้มากขึ้น มีผลทำให้ปริมาณ
เงินฝากสูงขึ้นตามไป

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (Deposits Interest Rates)

เป็นผลตอบแทนที่ผู้ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ได้รับ จึงถือว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง
ของผู้มีเงินฝากซึ่งผู้มีเงินฝากมักจะนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากมาเปรียบเทียบกับการลงทุน
ในลักษณะอื่นเพื่อให้ได้รับประโยชน์เปรียบเทียบกับสูงสุด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงในการลงทุน
ด้วย ไม่เพียงแต่ผู้ฝากเงินจะเป็นผู้เปรียบเทียบพิจารณาเพียงฝ่ายเดียวคือในขณะที่เดียวกัน
ธนาคารพาณิชย์จะต้องพิจารณาถึงสภาพคล่องภายในธนาคารเองและภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลที่
ต่อการลงทุนในขณะนั้นด้วย ถ้าธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องสูงก็ต้องลดปริมาณเงินในมือ
ธนาคารลงโดยใช้มาตรการลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หรือถ้าภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้นตกต่ำ
ผลตอบแทนค่อนข้างน้อย ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนรวมทั้งความเสี่ยงที่สูงขึ้น ผู้ลงทุน
จะหันนำเงินกลับมาฝากธนาคารพาณิชย์มากขึ้น ทางธนาคารจึงต้องลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
เพื่อค้ำแรงสภาพคล่องของธนาคารให้เหมาะสม ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่าการเพิ่มขึ้นของ
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีผลต่อปริมาณเงินฝากในทางเดียวกัน

โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีระยะเวลาต่างกัน เช่น 3 เดือน , 6 เดือน

1 ปี , มากกว่า 1 ปี เป็นต้น ในการวิเคราะห์ได้เลือกอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเป็นประเภทเงินฝากที่มีการฝากมากที่สุด และในการวิเคราะห์ครั้งนี้ปัจจัยทุกตัวมีระยะเวลาการเก็บข้อมูล 1 ปีทั้งสิ้น

4. จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (Branch) คือ ธนาคารย่อยที่แต่ละธนาคารพาณิชย์ในระบบได้เปิดดำเนินการกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อขยายการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าได้มากขึ้นและเป็นการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในค่านจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นจาก 1,184 สาขา ในพ.ศ. 2520 เป็น 2,016 สาขา ใน พ.ศ. 2530 ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่าจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มสูงขึ้น

5. ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (Credits) การให้กู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ถือเป็นธุรกิจหลักในการสร้างรายได้เข้าสู่ธนาคาร เงินทุนส่วนใหญ่ที่ธนาคารพาณิชย์หามาได้จึงถูกใช้ไปในการให้กู้ยืมและลงทุนซื้อหลักทรัพย์เพื่อแสวงหากำไร อย่างไรก็ตามการให้กู้ยืมและลงทุนของธนาคารพาณิชย์มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจมวลรวมเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารธนาคารพาณิชย์จึงต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถสร้างเงินฝากตามทฤษฎีสร้างเงินฝากโดยนำเงินที่ระดมได้ไปให้กู้ยืมต่อโดยที่ดำรงเงินสำรองไว้เพียงอัตราร้อยละ 7 ของเงินฝากตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานว่าปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากที่ได้นำมา เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์นั้น แสดงไว้ในภาคผนวก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ได้ถูกกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

กำหนดให้	Y_1	=	ปริมาณเงินฝาก	เป็น	ตัวแปรตาม
และ	X_1, X_2, X_3, X_4, X_5			เป็น	ตัวแปรอิสระ
โดยที่	X_1	=	มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น		
	X_2	=	ปริมาณเงินในมือประชาชน		
	X_3	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก		
	X_4	=	จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย		
	X_5	=	ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์		

สรุปผลการวิเคราะห์

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น หน่วย : ล้านบาท

Model $Y_1 = f(X_1)$

Regression Equation $Y_1 = a + bX_1$

ผลการวิเคราะห์ X_1 ได้ดังนี้

$$Y_1 = -213858.4728 + 0.7537X_1$$

(9.218)**¹

S.E. 0.0818

$$R^2 = 0.9140$$

$$F = 84.975^{**}$$

$$Sy.x = 60326.4673$$

¹ * หมายถึง พารามิเตอร์ที่ทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

** หมายถึง พารามิเตอร์ที่ทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์

สรุปผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้เราต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า $\beta = 0$ แสดงว่าตัวแปร X_1 มีความสัมพันธ์กับ Y_1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ จากสมการสามารถอธิบายได้ดังนี้

- 1) รูปแบบสมการแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น กล่าวคือ เมื่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นเพิ่มสูงขึ้นแสดงว่าหน่วยผลิตของประเทศได้ขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นมีการเพิ่มการใช้วัตถุดิบ แรงงานและทุน ทำให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตมีรายได้เพิ่มขึ้น รายได้นี้เมื่อหักส่วนของค่าบริการโลกออกจะเหลือเป็นเงินออมที่นำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น
- 2) ถ้าไม่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นแล้วปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จะติดลบ 213858.4728 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนไม่มีการผลิตสินค้าและบริการ ออกจำหน่ายเป็นรายได้ จึงไม่มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์แต่กลับจะต้องกู้เงินออกมาใช้จ่ายในการบริโภค
- 3) ถ้ามูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นเพิ่มสูงขึ้น 1 ล้านบาท ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มสูงขึ้น 0.7537 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องมาจากมูลค่าผลผลิตที่ประชาชนผลิตได้เพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงนำเงินที่เหลือจากการบริโภคมาฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น
- 4) ค่าทดสอบทางสถิติ T-value ซึ่งเป็นค่าในวงเล็บที่คำนวณได้เท่ากับ 9.218 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้ในระดับสูง (ระดับความเชื่อมั่น 99%) แสดงว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ โดยปกติถ้าค่า T-value สูง ค่าความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์ (S.E.) X_1 จะคงที่ (ในที่นี้คำนวณได้เท่ากับ 0.0818)
- 5) ค่า $R^2 = 0.91400$ แสดงว่าร้อยละ 91.40 ของการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น หรืออีกนัยหนึ่งมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยน-

แปลงในปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 91.40

6) ค่าทดสอบทางสถิติ F-value เท่ากับ 84.975 หมายความว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นสามารถอธิบายปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 99 เปอร์เซ็นต์

7) ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ ($Sy.x$) เท่ากับ 60326.4673 หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการกับค่าจริงเท่ากับ 60326.4673 ล้านบาท

2. ปริมาณเงินในมือประชาชน หน่วย : ล้านบาท

$$\text{Model } Y_1 = f(X_2)$$

$$\text{Regression Equation } Y_1 = a + bX_2$$

ผลการวิเคราะห์ X_2 ได้ดังนี้

$$Y_1 = -421463.4805 + 10.622X_2$$

(7.367)**

S.E. 1.4418

$$R^2 = 0.8715$$

$$F = 54.271^{**}$$

$$Sy.x = 73713.4844$$

สรุปผลการวิเคราะห์ X_2 ได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้เราต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า $\beta = 0$ แสดงว่าตัวแปร X_2 มีความสัมพันธ์กับ Y_1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

จากสมการสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) รูปแบบสมการแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในมือประชาชน กล่าวคือเมื่อปริมาณเงินในมือประชาชนเพิ่มสูงขึ้นแสดงว่า ความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศมีแนวโน้มดีขึ้น บรรยากาศการลงทุนสดใส ประชาชนจึงมีเงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น

2) ถ้าไม่มีปริมาณเงินในมือประชาชนแล้วปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะคิดลบ 421463.4805 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนไม่มีเงินสดหรือหลักทรัพย์

ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดออกมาใช้จ่ายได้ทันเวลาจึงต้องกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์มาใช้บริโภค

3) ถ้าปริมาณเงินในมือประชาชนเพิ่มสูงขึ้น 1 ล้านบาท ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มสูงขึ้น 10.622 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องมาจากฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ธุรกิจการค้าคั่งงอตัว ภาวะการเงินในประเทศไม่ฝืดเคืองและการเมืองมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนจึงนำเงินที่มีอยู่มาฝากธนาคารพาณิชย์มากขึ้น

4) ค่าทดสอบทางสถิติ T-value ซึ่งเป็นค่าในวงเล็บที่คำนวณได้เท่ากับ 7.367 แสดงว่ามีค่าความเชื่อถือได้ในระดับสูง (ระดับความเชื่อมั่น 99%) แสดงว่าปริมาณเงินในมือประชาชนมีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ โดยปรกติค่า T-value สูง ค่าความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์ (S.E.) X_2 จะคงที่ (ในที่นี้คำนวณได้เท่ากับ 1.4418)

5) ค่า $R^2 = 0.8715$ แสดงว่าร้อยละ 87.15 ของการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงเงินในมือประชาชน หรืออีกนัยหนึ่งปริมาณเงินในมือประชาชนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 87.15

6) ค่าทดสอบทางสถิติ F-value เท่ากับ 54.271 หมายความว่าปริมาณเงินในมือประชาชนสามารถอธิบายปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

7) ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ ($Sy.x$) เท่ากับ 73713.4844 หมายความว่าผลต่างระหว่างค่าที่คำนวณได้จากสมการกับค่าจริงเท่ากับ 73713.4844 ล้านบาท

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หน่วย : เปอร์เซ็นต์

$$\text{Model } Y_1 = f(X_3)$$

$$\text{Regression Equation } Y_1 = a + bX_3$$

ผลการวิเคราะห์ X_3 ได้ดังนี้

$$Y_1 = 244084.6 + 12338.5882X_3$$

$$(0.411)$$

$$S.E. 30005.132$$

$$R^2 = 0.0207$$

$$F = 0.169$$

$$Sy.x = 203518.5312$$

สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้เราต้องยอมรับสมมติฐานที่ว่า $\beta = 0$ แสดงว่า

ตัวแปร X_3 ไม่มีความสัมพันธ์กับ Y_1

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นผลตอบแทนโดยตรงจากการลงทุนฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์แต่ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กลับไม่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้เนื่องจากช่วงเวลาในการวิเคราะห์ครั้งนี้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจขึ้น คือ ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาเกิดภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซาและตกต่ำลงเรื่อย ๆ จึงส่งผลกระทบต่อมายังประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย เศรษฐกิจภายในประเทศชะงักถดถอย บรรยากาศการลงทุนซบเซาหน่วยธุรกิจจำนวนมากต้องลดขนาดการค้าเน้นกิจการลงหรือเลิกดำเนินการไปเพราะทนต่อภาวะการขาดทุนติดต่อกันไม่ไหว ปริมาณเงินจึงถูกย้ายจากการลงทุนในธุรกิจมาสู่ธนาคารพาณิชย์อย่างต่อเนื่องในรูปของปริมาณเงินฝากและการชำระคืนเงินกู้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์เกิดสภาพคล่องภายในสูงมากจากปริมาณเงินฝากที่มากขึ้น ในขณะที่ปริมาณเงินให้กู้ยืมลดลงจึงทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นจากรายจ่ายด้านดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารพาณิชย์จึงตัดสินใจลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินให้กู้ยืมลงเรื่อย ๆ ตามลำดับในขณะที่ปริมาณเงินฝากกลับเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จึงทำให้ผลของการวิเคราะห์ครั้งนี้แสดงออกมาว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

$$\text{Model} \quad Y_1 = f(X_4)$$

$$\text{Regression Equation} \quad Y_1 = a + bX_4$$

ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

$$Y_1 = -852288.0791 + 777.6214X_4$$

(10.722)
S.E. 72.5291

$$R^2 = 0.9349$$

$$F = 114.951^{**}$$

$$Sy.x = 52459.6424$$

สรุปผลจากการวิเคราะห์ได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้เราต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า $\beta = 0$ แสดงว่าตัวแปร X_4 มีความสัมพันธ์กับ Y_1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99% จากสมการสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) รูปแบบสมการแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย กล่าวคือ เมื่อจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นแสดงว่า ธนาคารพาณิชย์ได้ขยายการให้บริการแก่ลูกค้าให้ได้รับความสะดวกสบายในค่านสถานที่รับฝากเงิน ประหยัดเวลาเดินทาง และที่สำคัญเป็นการช่วยส่งเสริมและสร้างนิสัยการออมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในชุมชนที่ใกล้สาขาที่ทำการนั้นทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นได้อีกทางหนึ่ง

2) ถ้าไม่มีสาขาหรือที่ทำการของธนาคารพาณิชย์เลย ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะติดลบเท่ากับ 852288.0791 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางไปฝากเงินที่สำนักงานใหญ่เพียงแห่งเดียวทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไม่ได้รับความสะดวก ผู้มีเงินฝากจึงไม่นำเงินที่ออมไว้ไปฝากธนาคารพาณิชย์

3) ถ้าจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1 สาขา จะทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มขึ้น 777.6214 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่เปิดใหม่ในชุมชนใด ผู้มีเงินฝากในชุมชนนั้นก็จะมีเงินที่ตนออมมาฝากกับสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่เปิดใหม่ ทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น

4) ค่าทดสอบทางสถิติ T-value ซึ่งเป็นค่าในวงเล็บที่คำนวณได้เท่ากับ 10.722 แสดงว่ามีค่าความเชื่อถือได้ในระดับสูง (ระดับความเชื่อมั่น 99%) แสดงว่าจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

5) ค่า $R^2 = 0.9349$ แสดงว่าร้อยละ 93.49 ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยหรืออีกนัยหนึ่งจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 93.49

6) ค่าทดสอบทางสถิติ F-value เท่ากับ 114.951 หมายความว่าจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยสามารถเป็นตัวอธิบายปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

7) ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ ($Sy.x$) เท่ากับ 52459.6424 หมายความว่าผลต่างระหว่างค่าที่คำนวณได้จากสมการกับค่าจริงเท่ากับ 52459.6424 ล้านบาท

5. ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ หน่วย : ล้านบาท

Model $Y_1 = f(X_5)$

Regression Equation $Y_1 = a + bX_5$

ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

$$Y_1 = -30049.1633 + 1.1079X_5$$

(28.136)**

S.E. 0.0394

$R^2 = 0.9900$

$F = 791.661^{**}$

$Sy.x = 20570.1809$

สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ทำให้เราต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า $\beta = 0$ แสดงว่าตัวแปร X_5 มีความสัมพันธ์กับ Y_1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

จากสมการสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) รูปแบบสมการแสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์กล่าวคือเมื่อปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นแสดงว่า การลงทุนภายในประเทศขยายตัว

จากหลักการสร้างเงินของธนาคารพาณิชย์คือ การเพิ่มบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเมื่อให้ลูกค้ากู้ยืมเงินหรือลงทุนซื้อหลักทรัพย์ซึ่งการรับฝากเงินกระแสรายวันถือเป็นเงินฝากประเภทหนึ่ง จึงทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นเมื่อมีการให้กู้ยืมเงิน

2) ถ้าไม่มีปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์แล้วปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะติดลบเท่ากับ 30049.1633 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณเงินฝากจากการฝากของบัญชีกระแสรายวันที่ลูกค้ากู้ยืมไปจากธนาคารไม่มี จึงทำให้ปริมาณเงินฝากขาดหายไป

3) ถ้าปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น 1 ล้านบาท ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มขึ้น 1.1079 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณเงินให้กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้นทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ขยายตัวมีการใช้ปัจจัยการผลิตประเภทต่าง ๆ มากขึ้น มีการจ้างงานมากขึ้นทำให้ผู้มีรายได้เพิ่มขึ้นนำเงินมาฝากกับธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

4) ค่าทดสอบทางสถิติ T-value ซึ่งเป็นค่าในวงเล็บที่คำนวณได้เท่ากับ 28.136 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีค่าความเชื่อถือได้ในระดับสูงมาก (ระดับความเชื่อมั่น 99%) แสดงว่าปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์มีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ โดยปกติถ้าค่า T-value สูง ค่าความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์ (S.E.) X_5 จะคงที่ (ในที่นี้คำนวณได้เท่ากับ 0.0394)

5) ค่า $R^2 = 0.9900$ แสดงว่าร้อยละ 99.00 ของการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์หรืออีกนัยหนึ่งปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ถึงร้อยละ 99.00

6) ค่าทดสอบทางสถิติ F-value เท่ากับ 791.661 หมายความว่าปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์สามารถอธิบายปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

7) ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการ ($Sy.x$) เท่ากับ 20570.1809 หมายความว่าค่าความคลาดเคลื่อนของสมการกับค่าจริงเท่ากับ 20570.1809 ล้านบาท

การพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

หน่วย : ล้านบาท

$$\text{Model } Y_1 = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5)$$

$$\text{Regression Equation } Y_1 = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

$$Y_1 = 321482.51 - 0.96X_1 + 0.63X_2 - 13816.44X_3 - 331.250X_4 + 0.8X_5$$

$$(-0.454) \quad (1.67) \quad (-2.804) \quad (-0.782) \quad (4.105)$$

$$R^2 = 0.9930$$

$$F = 257.399$$

$$S_{y.x} = 16189.3189$$

ดังนั้นเมื่อตัดค่าตัวแปรที่ให้ T-value ต่ำมากออกจากสมการจะได้ดังนี้

$$Y_1 = 20070.6601 - 5214.5520X_3 + 1.1217X_5$$

$$F(3.841) \quad F(1054.208)**$$

$$R^2 = 0.9917$$

$$F = 538.320**$$

$$S_{y.x} = 17670.4925$$

ตัวแปร X_1 , X_2 , X_4 ถูกตัดออกไปจากสมการ (รายละเอียดดังภาคผนวก) จากสมการที่ได้เป็นสมการสำหรับใช้พยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในปีถัดไป คือปี พ.ศ. 2530 จากข้อมูลที่ได้มาในปี พ.ศ. 2530 อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 7.25% และปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ 737,398.5 ล้านบาท จึงนำข้อมูลทั้งสอง แทนค่าลงในสมการเพื่อพยากรณ์ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ปี พ.ศ. 2530 ได้เท่ากับ 809,405.05 ล้านบาท ซึ่งต่างจากข้อมูลจริงปีเดียวกันคือ 788,614.7 ล้านบาท อยู่เท่ากับ 20,790.35 ล้านบาท เมื่อเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วปรากฏว่าค่าพยากรณ์ที่ได้จากสมการ แตกต่างจากค่าจริงเพียง 2.63% แสดงว่าการพยากรณ์ด้วยวิธี Stepwise Regression ได้ผลใกล้เคียงกับค่าจริงมากกว่าการพยากรณ์ด้วยวิธี Multiple Regression

สรุปและขอเสนอแนะ

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทมากที่สุดในการระดมเงินออม รวมทั้งได้รับความไว้วางใจอย่างสูงจากประชาชน ธนาคารพาณิชย์เริ่มเปิดดำเนินการในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2431 โดยการจัดตั้งธนาคารสาขาของธนาคารฮ่องกงและ-เซี่ยงไฮ้ในกรุงเทพฯ หลังจากนั้นก็มีสาขาธนาคารต่างประเทศเปิดดำเนินการอีก 2 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของคนไทยได้ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2449 โดยใช้ชื่อว่า "แบงก์สยามกัมมาจตุณ จำกัด" และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น "ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด" ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจึงสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทคือ ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้เปิดดำเนินการธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงอาจเรียกธนาคารเหล่านี้ว่า ธนาคารนานาชาติ

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะธนาคารพาณิชย์เป็นตัวจักรสำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ แล้วนำเงินทุนที่ระดมได้นี้ออกให้กู้ยืมแก่ธุรกิจเอกชน โดยที่ธนาคารพาณิชย์ เป็นกิจการที่ดำเนินธุรกิจแตกต่างจากกิจการทั่ว ๆ ไปคือ ธนาคารพาณิชย์ระดมเงินออมจากประชาชนและธุรกิจต่าง ๆ โดยมีสิ่งตอบแทนคือดอกเบี้ย ดอกเบี้ยนี้จึงเป็นต้นทุนของเงินฝากซึ่งมีอัตราตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ไม่เกิน 8% ต่อปี ในขณะที่เดียวกันธนาคารพาณิชย์ก็จะนำเงินที่ระดมได้นี้ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจเอกชน โดยทางการได้กำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยให้สูงสุดไม่เกิน 15% ต่อปี นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถสร้างเงินฝากตามทฤษฎีการสร้างเงินฝากได้โดยนำเงินที่ระดมได้ไปให้กู้ยืมต่อ โดยต้องชำระเงินสดสำรองไว้เพียง 7% ของเงินฝากตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น จึงทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจว่ากิจการธนาคารพาณิชย์เป็นกิจการที่มีกำไรสูง

แหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์คือเงินฝาก เงินทุนส่วนนี้เป็นส่วน-

ที่สำคัญที่จะนำไปลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต้องหยุดชะงักเพราะขาดเงินทุน ผู้บริหารธนาคารพาณิชย์จึงควรจัดหาและจัดสรรเงินฝากให้เหมาะสม ดังนั้นปัญหาพิเศษนี้จึงได้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย รวมทั้งการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากในอนาคตด้วย

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ทฤษฎีการถดถอยและสหสัมพันธ์มาวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจซึ่งกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ซึ่งกำหนดเป็นตัวแปรตาม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีผลโดยตรงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทางเดียวกัน กล่าวคือการเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผลผลิตของประเทศเพิ่มขึ้นย่อมแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศกำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มดีขึ้นมีการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มมากขึ้น ประชาชนจึงมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจึงมีเงินสำหรับการออมมากขึ้น ทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวและปริมาณเงินฝากนี้ก็จะเป็นเงินทุนสำหรับการขยายการผลิตผลิตภัณฑ์ในประเทศต่อไป เป็นวงจรที่ส่งผลต่อเนื่องกันตลอดเวลา

2. ปริมาณเงินในมือประชาชน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในมือประชาชนมีผลโดยตรงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทางเดียวกัน กล่าวคือการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในมือประชาชนมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากเมื่อปริมาณเงินในมือประชาชนมีมากการจับจ่ายใช้สอยจึงเพิ่มขึ้นส่งผลให้ธุรกิจการค้าต่าง ๆ คล่องตัวเงินทุนเวียนสูง ทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มสูงขึ้น

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นผลตอบแทนที่ธนาคารพาณิชย์จ่ายให้แก่ลูกค้าผู้ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ตามประเภทของเงินฝากที่กำหนดไว้ จึงถือว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็นต้นทุนส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งทางธนาคารพาณิชย์จะต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศกล่าวคือ ถ้ากำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงกว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนประเภทอื่น ๆ จะทำให้เงินทุนส่วนใหญ่ไหลเข้าสู่ธนาคารพาณิชย์มากขึ้น ธุรกิจที่ต้องการใช้เงินทุนก็ไม่สามารถรับภาระอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงขึ้นได้ จึงหันไปกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่า เป็นการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากภายนอกประเทศเข้าสู่ระบบการเงินในประเทศ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศเกิดสภาพคล่องสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าธนาคารพาณิชย์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไว้ต่ำมาก ผู้มีเงินฝากจะนำเงินของตนไปลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเงินออกนอกประเทศไปฝากยังธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศที่ให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่า แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปี พ.ศ. 2520-2529 ผลกลับปรากฏในทางตรงกันข้าม ทั้งนี้เนื่องจากปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศตกต่ำตามไปด้วย การลงทุนจึงซบเซา ปริมาณเงินฝากในธนาคารพาณิชย์จึงเพิ่มขึ้นในขณะที่การกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ลดลงทำให้ธนาคารพาณิชย์เกิดสภาพคล่องสูง จึงต้องลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารลงทุนทุกประเภท จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

4. จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีผลโดยตรงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทางเดียวกัน กล่าวคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีผลทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์เป็นการขยายการให้บริการแก่ลูกค้า ทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวก ทำให้ธุรกิจการค้าคล่องตัวมากขึ้น การติดต่อระหว่างลูกค้ากับธนาคารพาณิชย์จึงมีมากขึ้น

5. ปริมาณเงินในบัญชีของธนาคารพาณิชย์

การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในบัญชีของธนาคารพาณิชย์มีผลโดยตรงต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในทางเดียวกัน กล่าวคือการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในบัญชีของธนาคารพาณิชย์มีผลทำให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในบัญชีของธนาคารพาณิชย์เป็นการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินทุนที่นำไปลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัว ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ขึ้นปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จึงเพิ่มขึ้น ในอีกกรณีหนึ่งจากทฤษฎีการสร้างเงินของธนาคารพาณิชย์โดยการเพิ่มบัญชีเงินฝากกระแสรายวันเมื่อให้ลูกค้ากู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ เป็นการเพิ่มปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์อีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ยังมีอีกหลายปัจจัยที่มีได้นำมากล่าวไว้ในปัญหาพิเศษฉบับนี้ อาทิ อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ฯลฯ นอกจากนี้ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันปัจจัยเหล่านี้อาจมีผลต่อปริมาณเงินฝากแตกต่างกันได้ ปัจจัยบางตัวที่สำคัญบางครั้งอาจไม่มีผลต่อตัวแปรตามในการวิเคราะห์บางช่วงเวลาได้ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจส่วนรวมประกอบด้วย เนื่องจากปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นปริมาณเงินส่วนที่สำคัญในระดับเศรษฐศาสตร์มหภาค รวมทั้งมีปัจจัยจากภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนแบบของสมการที่จะใช้ในการพยากรณ์ปริมาณเงินฝากในอนาคตของธนาคารพาณิชย์นั้น ก็จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สมการแบบหนึ่งจะใช้ได้เฉพาะช่วงเวลานั้นเท่านั้น เพราะปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เป็นปริมาณพลวัตเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งวิธีการพยากรณ์ที่ใช้ก็ควรใช้หลาย ๆ วิธีเปรียบเทียบกันหรืออาจใช้ควบคู่กันหลายวิธีก็ได้ เช่น ชั้นแรกจะศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามจากวิธีการวิเคราะห์การถดถอยและสหสัมพันธ์ เมื่อได้สมการที่ต้องการแล้วถ้าจะนำสมการนั้นไปใช้ในการพยากรณ์ก็อาจจะปรับ

ค่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีอยู่ในสมการนั้นโดยใช้วิธี Box & Jenking ในการพยากรณ์
ค่าของตัวแปรอิสระแต่ละตัวเสียก่อน แล้วจึงนำค่าที่พยากรณ์ได้มาแทนค่าในสมการถดถอย
ทำให้ได้ค่าพยากรณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่าง
มีเหตุผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง

คณะวิทยาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2526. ความน่าจะเป็นและสถิติ.

กรุงเทพมหานคร: พื้ทักษการพิมพ์.

คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2530. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องความมั่นคงของสถาบันการเงิน ครั้งที่ 10, 13-15 กุมภาพันธ์ 2530.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

จันทร์พร ฉัตรไกรเสรี. 2524. การวิเคราะห์แหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรวรรณ พานิชสมบัติ. 2522. ต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2522. รายงานเศรษฐกิจรายเดือนมิถุนายน 2522.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2525. รายงานเศรษฐกิจรายเดือนมิถุนายน 2525.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2530. รายงานเศรษฐกิจรายเดือนมิถุนายน 2530.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

รวีวรรณ ไชยบุตร. 2520. การประเมินและสอบทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์.

กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา สายคณิต. 2525. มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สิวาทร เมตไตรพันธุ์. 2520. นโยบายการดำรงสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์.

กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยนิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริภักดิ์ บุญนาค และวณิ ฉ่อยเกียรติกุล. 2529. การเงินและการธนาคาร.

(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

	DEPOSITS	M Supply	GDP	INT	BRANCH	CREDITS
1	148190.10	45651.80	393030.00	8.00	1184.00	138794.70
2	178733.90	54677.70	469952.00	8.00	1299.00	183076.30
3	195103.40	63548.60	556240.00	9.00	1383.00	223099.20
4	243258.10	71594.80	684930.00	12.00	1478.00	257318.60
5	299084.40	73922.50	803161.00	13.00	1556.00	300138.80
6	367867.60	78946.10	846126.00	12.50	1643.00	347278.20
7	458934.00	83015.30	924913.00	12.50	1709.00	455650.60
8	554642.80	88769.00	988863.00	12.50	1769.00	542252.90
9	615340.20	85864.40	1041854.00	11.00	1835.00	592257.80
10	684497.20	103426.80	1098362.00	7.25	1921.00	612192.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD. DEV.
1	GDP	780743.1000	245951.9723
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	T (DF= 8)	PROB.
GDP	.7537	.0818	9.218	.00002
CONSTANT	-213858.4728			

STD. ERROR OF EST. = 60326.4673

r SQUARED = .9140
 r = .9560

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	309248105534.7300	1	309248105534.7300	84.975	1.553E-05
RESIDUAL	29114261293.2100	8	3639282661.6513		
TOTAL	338362366827.9400	9			

	OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	STANDARDIZED RESIDUALS	
1	148190.100	82356.946	65833.1540	0	2.0
2	178733.900	140330.847	38403.0527	*	
3	195103.400	205363.634	-10260.2338	*	
4	243258.100	302353.589	-59095.4893	*	
5	299084.400	391460.897	-92376.4971	*	
6	367867.600	423842.383	-55974.7832	*	
7	458934.000	483221.881	-24287.8815	*	
8	554642.800	531419.159	23223.6409	*	
9	615340.200	571356.953	43983.2467	*	
10	684497.200	613945.409	70551.7906	*	

DURBIN-WATSON TEST = .4237

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD. DEV.
1	M Supply	74941.7000	17041.4199
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	T (DF= 8)	PROB.
M Supply	10.6220	1.4418	7.367	.00008
CONSTANT	-421463.4805			

STD. ERROR OF EST. = 73713.4844

r SQUARED = .8715
 r = .9336

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	294892944616.3000	1	294892944616.3000	54.271	7.865E-05
RESIDUAL	43469422211.6400	8	5433677776.4550		
TOTAL	338362366827.9400	9			

STANDARDIZED RESIDUALS

OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	STANDARDIZED RESIDUALS
1 148190.100	63448.668	84741.4321	0
2 178733.900	159321.526	-19412.3737	*
3 195103.400	253547.979	-58444.5791	*
4 243258.100	339314.491	-95756.3914	*
5 299034.400	383739.256	-64654.8560	*
6 367867.600	417099.795	-49232.1953	*
7 458934.000	3460322.724	-1388.7244	*
8 554642.800	521438.366	33204.4345	*
9 615340.200	490585.785	124754.4148	*
10 684497.200	677133.109	7364.0910	*

DURBIN-WATSON TEST = .8874

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX NAME MEAN STD. DEV.
 1 INT 10.5750 2.2609
 DEP. VAR.: DEPOSITS 374565.1700 193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR. REGRESSION COEFFICIENT STD. ERROR T (DF= 8) PROB.
 INT 12338.5882 30005.1320 .411 .69171
 CONSTANT 244084.0000

STD. ERROR OF EST. = 203518.5312

r SQUARED = .0207
 r = .1439

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	7004070386.5000	1	7004070386.5000	.109	.6917
RESIDUAL	331358340441.4400	8	41419792555.1800		
TOTAL	338362366827.9400	9			

STANDARDIZED RESIDUALS

OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	-2.0	0	2.0
1 148190.100	342793.305	-194603.2054	*	:	:
2 178733.900	342793.305	-164059.4054	*	:	:
3 195103.400	355101.894	-160028.4936	*	:	:
4 243258.100	392147.658	-148889.5532	*	:	:
5 299084.400	404400.246	-105401.8463	*	:	:
6 367867.600	398316.952	-30449.3522	*	:	:
7 458934.000	398316.952	60617.0478	*	:	:
8 554642.800	398316.952	156325.8478	*	:	:
9 615340.200	379809.070	235531.1300	*	:	:
10 684497.200	333539.364	350957.8357	*	:	:

DURBIN-WATSON TEST = .1377

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD. DEV.
1	BRANCH	.1577.7000	241.0971
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	T (DF= 8)	PROB.
BRANCH	777.6214	72.5291	10.722	.00001
CONSTANT	-852288.0791			

STD. ERROR OF EST. = 52459.6424

r SQUARED = .9349
 r = .9669

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	316346234194.8900	1	316346234194.8900	114.951	5.004E-06
RESIDUAL	22016112633.0500	8	2752014079.1313		
TOTAL	338362366827.9400	9			

STANDARDIZED RESIDUALS

OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	STANDARDIZED RESIDUALS
1 148190.100	88415.633	79774.4668	0
2 178733.900	157842.092	20891.8082	*
3 195103.400	223162.288	-28058.8876	*
4 243258.100	297036.319	-53778.2185	*
5 299084.400	357690.786	-58606.3861	*
6 367867.600	425343.846	-57476.2460	*
7 458934.000	476666.857	-17732.8570	*
8 554642.800	523324.140	31318.6603	*
9 615340.200	574047.151	40693.0493	*
10 684497.200	641522.539	42974.6107	*

DURBIN-WATSON TEST = .4827

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD.DEV.
1	CREDITS	365205.9600	174133.7819
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	T (DF= 8)	PROB.
CREDITS	1.1079	.0394	28.136	.00000
CONSTANT	-30049.1033			

STD. ERROR OF EST. = 20570.1809

r SQUARED = .9900
 r = .9950

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	334977308101.0200	1	334977308101.0200	791.061	2.750E-09
RESIDUAL	3385058726.9200	8	423132340.8650		
TOTAL	338362366827.9400	9			

STANDARDIZED RESIDUALS

	OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	-2.0	0	2.0
1	148100.100	123722.492	24467.6080	:	:	*
2	178733.900	172782.398	5951.5020	:	:	*
3	195103.400	217124.059	-22020.6594	*	:	:
4	243258.100	255035.981	-11777.8809	:	*	:
5	299084.400	302476.791	-3392.3913	:	*	:
6	367367.600	354702.875	13164.7254	:	:	*
7	458934.000	474769.443	-15835.4430	:	*	:
8	554642.800	570716.760	-16073.9596	:	*	:
9	615340.200	626117.551	-10777.3512	:	*	:
10	684497.200	648203.350	36293.8500	:	:	*

DURBIN-WATSON TEST = 1.3765

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะวิธีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD.DEV.
1	M Supply	74941.7000	17041.4199
2	GDP	780743.1000	245951.9723
3	INT	10.5750	2.2609
4	BRANCH	1577.7000	241.0971
5	CREDITS	365205.9600	174133.7819
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	T (DF= 4)	PROB.	PARTIAL r ²
M Supply	-.9609	2.1148	-.454	.67313	.0491
GDP	.6380	.3820	1.670	.17017	.4109
INT	-13816.4470	4928.0244	-2.804	.04863	.6627
BRANCH	-331.2506	423.5637	-.782	.47789	.1326
CREDITS	.8096	.1972	4.105	.01479	.8081
CONSTANT	321482.5159				

STD. ERROR OF EST. = 16189.3189

ADJUSTED R SQUARED = .9930

R SQUARED = .9969

MULTIPLE R = .9984

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	337313990636.0800	5	67462798127.2160	257.399	4.187E-05
RESIDUAL	1048376191.8618	4	262094047.9655		
TOTAL	338362366827.9400	9			

STANDARDIZED RESIDUALS

OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	STANDARDIZED RESIDUALS
1 148190.100	138019.123	10170.9770	0.623
2 178733.900	176182.478	2551.4219	0.158
3 195103.400	213474.774	-18371.3738	-1.131
4 243258.100	242637.476	620.6244	0.038
5 299084.400	310849.722	-11765.3216	-0.728
6 367867.600	349690.624	18176.9756	1.123
7 458934.000	461928.672	-2994.6720	-0.185
8 554642.800	547443.280	7199.5203	0.445
9 615340.200	623391.890	-8051.6897	-0.500
10 684497.200	682033.662	2463.5381	0.152

DURBIN-WATSON TEST = 2.6725

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

----- REGRESSION ANALYSIS -----

HEADER DATA FOR: B:ODD LABEL: 10
 NUMBER OF CASES: 10 NUMBER OF VARIABLES: 6

INDEX	NAME	MEAN	STD. DEV.
1	M Supply	74941.7000	17041.4199
2	GDP	780743.1000	245951.9723
3	INT	10.5750	2.2609
4	BRANCH	1577.7000	241.0971
5	CREDITS	365205.9600	174133.7819
DEP. VAR.:	DEPOSITS	374565.1700	193896.4119

F TO ENTER = 3, F TO REMOVE = 3, TOLERANCE = .001

 STEP 1. VARIABLE: CREDITS ENTERED.

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	F(1, 8)	PROB.
CREDITS	1.1079	.0394	791.661	.00000
CONSTANT	-30049.1633			

STD. ERROR OF EST. = 20570.1809

r SQUARED = .9900
 r = .9950

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	334977308101.0200	1	334977308101.0200	791.661	2.750E-09
RESIDUAL	3385058726.9200	8	423132340.8650		
TOTAL	338362366827.9400	9			

VARIABLES NOT IN EQUATION:

NAME	PARTIAL r ²	TOLERANCE	F TO ENTER	PROB.
M Supply	.0051	.1244	.036	.8546
GDP	.0150	.0705	.106	.7540
INT	.3543	.9587	3.841	.0908
BRANCH	.0014	.0539	.010	.9242

 STEP 2. VARIABLE: INT ENTERED.

DEPENDENT VARIABLE: DEPOSITS

VAR.	REGRESSION COEFFICIENT	STD. ERROR	F(1, 7)	PROB.	PARTIAL r ²
INT	-5214.5520	2660.6973	3.841	.09084	.3543
CREDITS	1.1217	.0345	1054.208	.00000	.9934
CONSTANT	20070.6601				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STD. ERROR OF EST. = 17670.4925

ADJUSTED R SQUARED = .9917
R SQUARED = .9935
MULTIPLE R = .9968

ANALYSIS OF VARIANCE TABLE

SOURCE	SUM OF SQUARES	D.F.	MEAN SQUARE	F RATIO	PROB.
REGRESSION	336176642684.2700	2	168088321342.1400	538.320	2.166E-08
RESIDUAL	2185724143.6720	7	312246306.2389		
TOTAL	338362366827.9400	9			

VARIABLES NOT IN EQUATION:

NAME	PARTIAL r^2	TOLERANCE	F TO ENTER	PROB.
M Supply	.0895	.1154	.590	.4716
GDP	.3209	.0331	2.835	.1432
BRANCH	.1643	.0389	1.180	.3191

	OBSERVED	CALCULATED	RESIDUAL	STANDARDIZED RESIDUALS
1	148190.100	134035.270	14154.8300	*
2	178733.900	183704.349	-4970.4489	*
3	195103.400	223382.045	-28278.6451	*
4	243258.100	246121.060	-2862.9600	*
5	299084.400	288936.387	-10148.0129	*
6	367867.600	344418.234	-23449.3665	*
7	458934.000	465975.659	-7041.6589	*
8	554642.800	563114.346	-8471.5456	*
9	615340.200	627024.872	-11684.6723	*
10	684497.200	668939.479	-15557.7214	*

DURBIN-WATSON TEST = 1.6404

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้